

Ruerd Ruben wil doen
De man achter
Max Havelaar

Obama of McCain
Wat kiest
de universiteit?

De crisis geanalyseerd
Vertrouwen, hebzucht
of te weinig wiskunde

Jaargang 9 • nummer 5 • 23 oktober 2008
ONAFHANKELIJK MAGAZINE VAN DE RADBOUD UNIVERSITEIT NIJMEGEN

V

O

drugsonderzoek

Wat studenten snuiven en slikken

X

Bij **Lidl** wordt ambitie beloond

Ben jij een aankomend leidinggevend talent en wil je graag carrière maken? Meld je dan nu aan voor een uniek traineeship waarbij je in korte tijd wordt klaargestoomd voor een uitdagende en verantwoordelijke functie als rayonmanager!

Lidl zoekt **Managementtrainees** die niets liever willen dan groeien!

Wil je snel carrière maken?

Kom voor een vruchtbare start van je carrière naar onze stand op het Sp!ts Nobiles Careerevent op vrijdag 31 oktober of zaterdag 1 november in de Jaarbeurs Utrecht óf stuur je cv met motivatie naar werken@lidl.nl.

www.lidl.nl

De Nederlandse Carrièredagen '08

De carrièrebeurs in het najaar voor
student, starter en (young) professional

14 & 15 november 2008
Amsterdam RAI

Wil jij carrière maken?

Bezoek dan de beursvloer met een groot aantal
topwerkgevers en meer dan 40 workshops waaronder:

- Hoe word je een succesvolle trainee?
- Going global; een internationale carrière
- Test je capaciteiten!

Gastvrouw: Lieke van Lexmond

Opening door Maarten van der Weljden

(Olympisch kampioen 10 km open water)

Optredens van o.a. Thomas Berge en Lois Lane

Voor meer informatie en gratis entree
ga je naar www.carrièredagen.nl

Online
kennismaken
met topwerkgevers?
Ga tussen 20 oktober
en 20 november naar
www.virtuelecarrièredagen.nl
en ontmoet jouw favoriete werkgever
op een virtuele beursvloer
Op 7 november kan je live
chatten met recruiters!

De Virtuele
Carrièredagen '08

De Juridische
Carrièredag '08

De Accountancy
Carrièredagen '08

De Bank & Verzekering
Carrièredagen '08

De IT
Carrièredagen '08

De Techniek
Carrièredagen '08

De Farmacie
Carrièredagen '08

rt(z) INTEREST metre BankingReview Annetangelo Jobnet Cobouw InformoTech TechLach Weekblad Automatisering Gids

De Nederlandse Carrièredagen is een activiteit van onderdeel van de group

Wanted: future masters of criminal investigation

Zware criminelen passen de modernste methoden en middelen toe om uit handen van de politie te blijven. De enige manier om ze te pakken is door nóg slimmer te zijn. Daarom is de politie voor de opleiding tot Master of Criminal Investigation nu op zoek naar leergierige en vasthoudende wo'ers. Academics die

tot de bodem willen gaan om de waarheid boven te krijgen. Je combineert de tweejarige opleiding direct met een baan bij de recherche van een regionaal politiekorps. Na succesvolle afronding ga je in de functie van recherchekundige bijdragen aan het onderzoeken en oplossen van complexe en zware misdrijven.

Recherchekundige worden? Steek je licht op tijdens de
voorlichtingsbijeenkomst op 13 november of 18 december in Utrecht.
Kijk voor meer informatie op www.kombijdepolitie.nl/mci.

<< WAAKZAAM EN DIENSTBAAR >>

Kijk op www.kombijdepolitie.nl/mci

Nummer 5 • jaargang 9 • 23 oktober 2008

Vorbijgangers keken vreemd op toen ze op 9 oktober, argeloos op weg naar een lunchafspraak, plotseling op wild bewegende dansers stuitten. Die maakten deel uit van de voorstelling *Tour de Danse*, onderdeel van de dansweek van Cultuur op de Campus. Een video-impresie van de optredens in onder meer een fietsenkelder, bij de bibliotheek, op een squashbaan en op de loopbrug tussen Erasmusgebouw en Gymnasion (foto) vind je op www.voxlog.nl.

Opinie Obama of McCain?

Op 4 november weten we of de komende jaren McCain of Obama aan het Amerikaanse roer staat. Maar voor het zover is, peilde *Vox* onder de hoogleraren van de Radboud Universiteit voor wie zij duimen. De uitslag was op z'n zachtst gezegd duidelijk: 'Obama natuurlijk! Ik heb geen zin in nog meer wapens of *mass deception*.'

De Crisis 'We moeten grenzen stellen aan de hebzucht'

Is de huidige crisis wel echt een economische crisis? Of gaat er een andere crisis onder schuil? En welke wereld staat ons na deze crisis te wachten? *Vox* vroeg acht Nijmeegse wetenschappers om een analyse. En kwam thuis met inzichten over armoede, decadentie, hebzucht, in zichzelf gekeerde managers en kuddegedrag.

Wetenschap Gefascineerd door een eerlijke wereld

In de interviewreeks 'De fascinatie' gaat *Vox* op zoek naar wat het hart van Radboud-wetenschappers sneller doet kloppen. Ruerd Ruben, hoogleraar Ontwikkelingsstudies, werkte mee aan de eerste Max Havelaar-transporten vanuit Nicaragua. "Ik had al heel jong een heel sterk gevoel voor rechtvaardigheid."

en verder 4 nieuws & opinie 10 interview 12 coververhaal 29 cultuur 30 Vox campus
32 Backstage

Bij dit nummer Crisis. Dat was ooit The Cure, een zwart lijntje onder je ogen en zo depri mogelijk naar de grond staren op de dansvloer. Zo kwamen we die eindeloze werkeloosheid van de jaren tachtig fijn door. De crisis van 2008 is dan al beduidend minder leuk. Zeg maar meer Björk. IJslandse depressiviteit en veel loze kreten. Want al die kranten, websites en journaals vol statistieken, stuijterende aandelenkoersen en kenners die eigenlijk ook geen idee hebben waar het naartoe gaat, worden op den duur nogal vermoeiend. En maar verbaasd zijn over het AEX Holland Casino. Op de redactie van *Vox* sloeg de kredietcrisismoetheid ook bijna toe, totdat acht Radboud-wetenschappers ons met hun analyses van de crisis verbaasden. Dát hadden we nog niet eerder gelezen. Hopelijk zijn het net zulke zieners als Robert Smith en kompanen in de jaren tachtig. Want als je naar The Cure had geluisterd (no future), had je überhaupt nooit belegd. /Chris-Jan van der Heijden

Radboud Universiteit onterecht uit top-200

De Radboud Universiteit ligt uit de top-200 van hoger onderwijsinstellingen van de Britse krant *The Times*. Tien andere Nederlandse universiteiten staan er wél in. "Heel vervelend", reageert woordvoerder Willem Hooglugt. "Maar het is onverdiend. Het onderzoeksbureau dat de ranglijst maakte, heeft een fout gemaakt."

Op Hooglugts kamer aan de Comeniuslaan toont 'ranglijst-specialist' van de Radboud Universiteit Anneke Matthijssen een uitdraai van een data-analyse. Met daarop de cijfers die academici en bedrijven wereldwijd aan de

Radboud Universiteit hebben gegeven. Ze konden een beoordeling geven op hun eigen vakgebied. Alleen: bij de Radboud Universiteit ontbreekt een belangrijk cijfer, namelijk de beoordeling van de bètawetenschappen. Terwijl de alfa- en gammawetenschappen en de medische wetenschappen wel een cijfer krijgen, staat achter 'Natural Sciences' helemaal niets. "Terwijl we daarin juist heel goed zijn", zegt Matthijssen. "Met die beoordeling erbij zouden we wel tot de top-200 horen."

Intussen staat de ranglijst – de THES-lijst – wel in alle media. Wordvoerder Willem Hooglugt

van de Radboud Universiteit geeft aan dat de lijst weinig zegt over de kwaliteit van het Nijmeegse onderzoek. "Die lijst gaat voor een groot deel over beeldvorming. Als je kijkt naar de echte beoordelingen van ons onderzoek, zoals de wetenschapssubsidies van NWO en de EU, dan doen wij het juist heel goed." Als voorbeeld noemt hij de ERC Advanced Grant van 2,5 miljoen euro die begin oktober werd toegekend aan de Nijmeegse microbioloog Mike Jetten. Nijmegen heeft daarmee dit jaar 8,5 miljoen euro aan ERC Advanced Grants binnengehaald, het meeste van alle Nederlandse universiteiten. /MZ

Geneeskunde is voor vrouwen

De geneeskunde feminiseert in hoog tempo. Twintig jaar geleden was nog maar 20 procent van de artsen en 15 procent van de specialisten vrouw, vorig jaar liep dit op tot respectievelijk 40 en 34 procent. In 2027 zal 66 procent van alle artsen en 55 procent van alle specialisten vrouw zijn.

Dat blijkt uit onderzoek van het NIVEL, het Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg. De komst van meer

vrouwelijke medici brengt specifieke problemen met zich mee. Zo zullen er bijvoorbeeld snel meer artsen en specialisten bij moeten komen, omdat vrouwen vaker in deeltijd werken. Daarom zijn er in 2027 6 procent meer werkzame specialisten nodig. Een andere kanttekening is dat de positie van de vrouwelijke artsen nog lang niet gelijk is aan die van de mannen. Ze stromen minder vaak door naar functies als hoogleraar, afdelingshoofd of opleider. /AD

Herfstdepressie

Eerlijk gezegd vind ik het wel spannend. We zitten in een geweldig knap bedachte realitysoap, en we mogen allemaal onszelf spelen. Krediet crisis. Allemaal verzonnen door een sinister hedgefonds dat zich stierlijk verveelde. Ik zie de volgende afleveringen al helemaal voor me. Straks blijkt dat de Radboudstichting net als de VU een paar miljoen heeft ondergebracht bij de Landsbanki. Of dat het ziekenhuis financieel geshopt heeft in België. Dan wordt er geen salaris meer betaald, is de winter koud en guur en zijn de winkels leeg. Verse groente is nergens meer verkrijgbaar. We ruilen blikjes Bonduelle tegen scheermesjes, en voor paar oorwarmers krijg je twee dozen Cup-a-soup. En iemand kent nog een vrouwtje dat sokken stoppen kan, en voor een opdraaibaar horloge krijg je het adresje van iemand met een generator, en daar kun je een mail sturen naar je moedertje in Almere. Treinen rijden niet meer. Auto's verroesten. Het is stil op straat, op het geluid van wat geweerschoten en krijsende vrouwen na, want er zijn straatbendes, en voor een gevoerde muts kun je worden omgelegd. Geen mobieltjes meer, geen televisie. Pure stilte. Maar koude stilte. Zou ik nog naar mijn werk gaan?

MGT

Tja. Ik weet het eerlijk gezegd niet. In eerste instantie wel natuurlijk, om brandbare materialen weg te halen, wc-papier, tafelbladen en vloerbedekking. Maar als dat verkocht is? Zou ik gaan? Het zal toch niet zo zijn dat we straks onze boeken gaan verbranden? Nee, natuurlijk niet. Als het internet het straks niet meer doet, dan is de bibliotheek de enige plek waar nog wat te lezen valt. Goud waard. Dus er zal een campuswacht worden ingesteld die de bibliotheek verdedigt tegen rondtrekkend dieventuig. En het Erasmus wordt een veilige haven, waar iedereen bijeenkomt bij het kampvuur dat we van de bankjes op het plein maken. Om beurten vertellen de historici verhalen van vroeger, en de letterkundigen citeren vertroostende poëzie, en er is nog een filosoof die weet te vertellen dat we nooit dichterbij het ware weten komen dan nu, en hoewel we er geen biet van geloven, nemen we er lankmoedig genoeg mee. En we staren in het vuur, en we schurken tegen elkaar aan, en iemand vindt een vergeten Evergreen in een bureaula, en die delen we dan met zijn zeventien. Ineens vinden we het eigenlijk helemaal niet erg meer.

God, wat ben ik toch een romanticus. /Mgt

D O R P S P O M P

Het rookverbod in de horeca richt café's ten gronde, zo klaagt de horeca. Wat vinden studenten, de meest notoire stappers van Nederland, ervan dat ze hun sigaret voortaan buiten moeten opsteken?

Minne, pedagogische wetenschappen
"Fascistisch vind ik het. Eerst moest je al je identiteitsbewijs meenemen en nu weer een rookverbod. Wat is de volgende stap? Een alcoholverbod? Het is hartstikke koud om buiten te roken en je gaat ook niet je jas uit de garderobe halen voor één sigaretje."

Bas Schuurmans, uitbater café Piecken
"Wij hebben er niet zoveel last van. Een vriend van me heeft een buurtcafé waar ook veel gedart wordt, die heeft het een stuk moeilijker. Hij moet het roken deels toestaan omdat z'n klanten anders een kroeg zoeken waar het wel mag. Dat zeggen ze gewoon."

Silke ter Hart, rechten
"Laatst ging ik uit eten met een hele groep mensen. Maar toen we klaar waren ging meer dan de helft naar buiten om een sigaretje te roken. Nou gezellig zeg! Ik vind de hele maatregel zwaar paternalistisch. Alsof ze in Den Haag geen belangrijkere dingen hebben om zich mee bezig te houden."

Natalie Huijben, preses Ovum Novum
"Onze sociëteit heeft een rookruimte ingericht voor de ledenavonden. Daar wordt royaal gebruik van gemaakt omdat we een relatief hoog percentage rokers hebben. Om te voorkomen dat de gezelligheid zich naar de rookruimte verplaatst hebben we wel afgesproken dat er niet geborreld wordt. Dat gaat eigenlijk heel goed zo."

Thijs, Nederlands recht
"Het rookverbod is een prima initiatief. Vind ik als niet-roker. Wel grappig hoe zo'n maatregel een onbedoeld bij-effect heeft in de vorm van geuroverlast van bier en transpiratie."

Patrick Leijzer, studentenzaken
"Als ik voorheen naar het café ging rookte ik ongeveer tien sigaretten. Nu nul. Ik ben niet gestopt, maar met uitgaan rook ik niet meer. Eigenlijk vind ik dat wel fris. Vroeger stonk ik 's ochtends als een otter na een avondje stappen. Nu ruik ik alleen maar naar bier. De sfeer in de kroeg is wel een beetje veranderd: het is onrustiger omdat er steeds mensen naar buiten lopen voor een peukje." /RG

Extra onderwijs voor topstudenten

De Radboud Universiteit krijgt met ingang van 2009 een Honours Academy voor excellente studenten. De beoordelingscommissie heeft het groene licht gegeven, waardoor het vrijwel zeker is dat minister Plasterk 4,9 miljoen euro bijdraagt aan het plan.

De nieuwe Honours Academy is bedoeld voor studenten die naast hun studie een tandje extra willen bijzetten. Tot nu toe konden ze daarvoor terecht bij het Honours Programma, een speciaal onderwijsprogramma dat de kennis van verschillende opleidingen combineert. Dat bestaande concept krijgt nu een aanvulling in de vorm van een onderwijsprogramma waarin juist binnen het eigen kennisveld extra onderwijs wordt geboden aan gemotiveerde studenten. Geen verbreding, maar verdieping dus. Het gecombineerde programma gaat verder onder de naam Radboud Honours Academy.

Het geld voor de Honours Academy komt uit een (aardgas)potje van 50 miljoen euro dat door minister Plasterk beschikbaar is gesteld aan universiteiten en hogescholen om speciale onderwijsprogramma's voor excellente stu-

denten op te zetten. De kwaliteit van de plannen viel over het algemeen tegen. Van de 38 ingediende plannen worden er door de beoordelingscommissie slechts vijf (waaronder die van de Radboud Universiteit) als 'startklaar' gezien, 21 andere plannen moeten het komend jaar worden bijgeschaafd, terwijl elf plannen als 'onvoldoende' terzijde zijn geschoven.

De onderwijsprogramma's van de Honours Academy krijgen een omvang van 30 ects en worden

verdeeld over het tweede en derde jaar van de bachelorfase. Een vast onderdeel van het programma is een verblijf in het buitenland, voor een cursus of een stage. Studenten krijgen geen studiepunten voor hun inspanningen, maar gaan straks wel de arbeidsmarkt op met een honourscertificaat náást hun bul. De Honours Academy biedt ruimte aan maximaal 300 studenten per jaar, zo'n 10 procent van het totaal. /RG

Zie ook pagina 10-11

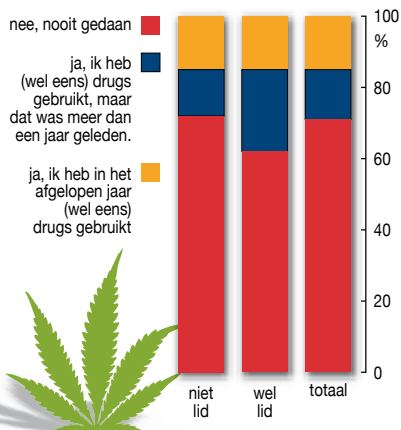

Voor wie?

Wie mee wil doen zal goede tentamen cijfers moeten halen in het propedeusejaar. De beste 25 procent van elke opleiding krijgt een uitnodiging van rector Kortmann om te solliciteren naar een plek in de Honours Academy. Een sollicitatiecommissie beoordeelt alle aanvragen vervolgens op vier punten:

- **Studieresultaten.** Tentamenuitslagen en eventueel de cijferlijst van het vwo.
- **Motivatie.** Ben je echt bereid om je 420 uur per jaar in te spannen náást je reguliere studie?
- **Ambitie.** Sluit het programma aan bij de carrière die je voor ogen hebt?
- **Potentie.** Kun je wel een planning maken, en jezelf goed uitdrukken in 'woord en geschrift'?

Gebruik je zelf drugs?

Vox-onderzoek drugsgebruik Nijmeegse studenten

Drie van elke tien Nijmeegse studenten heeft ooit drugs gebruikt. De helft daarvan heeft het afgelopen jaar hasj, xtc of cocaïne genoten. Dit blijkt uit een onderzoek van ResearchNed in opdracht van Vox. Robbert-Jan Verkes, psychiater van het UMC St Radboud en verslavingsdeskundige, is bezorgd om het toenemend cocaïnegebruik.

Onder de Nijmeegse studenten heeft 28 procent wel eens drugs gebruikt. De mannen, van wie 38 procent wel eens heeft gebruikt, hebben er veel meer ervaring mee dan vrouwen, van wie een

kwart ooit heeft gebruikt. Gevraagd naar het gebruik in het afgelopen jaar komt eenzelfde beeld boven water: 19 procent van de mannen en 12 procent van de vrouwen heeft het afgelopen jaar drugs ingenomen. Van deze groep gebruikt 85 hasj en weed, 8 procent xtc en 3 procent cocaïne. Nog eens 3 procent wisselt de middelen af. Ook is alle studenten gevraagd of naar hun idee het drugsgebruik in de studentenwereld toe- of afneemt. 3 Procent spreekt van een toename, 1 procent van afname, en de rest denk dat het gelijk is gebleven of heeft er geen idee van.

Robbert-Jan Verkes en noemt vooral het cocaïnegebruik schadelijk. Deze drug is in opkomst, en wordt in Nijmegen vooral door mannen genoten. "Uren kauwen op cocobladeren is nog te doen, een haal zuiver poeder door de neus is daarentegen zeer schadelijk voor het brein. Als ik één tip moet geven, is het deze: blijf van de coke af." /PvdB

Zie voor alle resultaten en gesprekken met drugsgebruikers: pagina 12 t/m 16

Bill Gates steunt malaria-onderzoek

De Bill & Melinda Gates Foundation steunt het onderzoek van epidemioloog Teun Bousema met 100.000 dollar. Vergeleken met de miljoenen voor sterrenkunde en microbiologie *peanuts*, maar voor Bousema voldoende om cruciale hotspots van malariabesmetting in Tanzania en Mali te definiëren en de ziekte in te perken.

Aan malaria sterven dagelijks duizenden mensen. Voornamelijk Afrikanen – een van de redenen dat decennia lang weinig geld beschikbaar was voor malaria-onderzoek. Sinds miljardair Bill Gates besloot onderzoek naar malaria financieel te ondersteunen, is het budget voor malaria-onderzoek verdubbeld, maar nog steeds is het maar een fractie van het geld dat bijvoorbeeld naar aids-onderzoek gaat. Ongeveer 4000 voorstellen zijn ingediend voor de Grand Challenge Exploration van de stichting van het echtpaar Gates. Bousema's project, dat hij uitvoert in samenwerking met de Wageningse universiteit, is een van de honderd onconventionele en gewaagde ideeën die werden gehonoreerd. Bousema: "Mijn plan begint met een nuchtere visie op malaria-uitroeiing of controle. Het is onmogelijk om in ontwikkelingslanden iedereen te bereiken met klamboes of anti-malaria-medicijnen. De fondsen en infrastructuur ontbreken." Meer dan 80 procent van de ziektegevallen worden veroorzaakt door 20 procent van de huishoudens. Die vormen zogenaamde *hotspots* voor malariabesmetting. Volgens Bousema vormen deze huishoudens de sleutel voor een heel gerichte en economische aanpak van de ziekte. Met de subsidie gaat Bousema in eerste instantie *hotspots* identificeren in gebieden in Mali en Tanzania. "Dit doen we door ziektegevallen en muggenpopulaties in kaart te brengen en te kijken naar het afweerstysteem van mensen in dat gebied. Als we de *hotspots* eenmaal in kaart hebben gebracht, kunnen we proberen de verspreiding van malaria in die *hotspots* te onderdrukken of onderbreken. Met medicijnen en klamboes, maar ook door innovatieve middelen, zoals geurvalen en muggenschimmels tegen malariamuggen." /MP

tuur ontbreken." Meer dan 80 procent van de ziektegevallen worden veroorzaakt door 20 procent van de huishoudens. Die vormen zogenaamde *hotspots* voor malariabesmetting. Volgens Bousema vormen deze huishoudens de sleutel voor een heel gerichte en economische aanpak van de ziekte.

Met de subsidie gaat Bousema in eerste instantie *hotspots* identificeren in gebieden in Mali en Tanzania. "Dit doen we door ziektegevallen en muggenpopulaties in kaart te brengen en te kijken naar het afweerstysteem van mensen in dat gebied. Als we de *hotspots* eenmaal in kaart hebben gebracht, kunnen we proberen de verspreiding van malaria in die *hotspots* te onderdrukken of onderbreken. Met medicijnen en klamboes, maar ook door innovatieve middelen, zoals geurvalen en muggenschimmels tegen malariamuggen." /MP

Analyse

Daar slaapt de duivel tussen...

Kunnen universiteit en hogeschool samen op één kussen slapen? In Amsterdam leek de fusie van de Universiteit van Amsterdam en de Hogeschool van Amsterdam het bewijs geleverd te hebben. Maar inmiddels vechten de twee elkaar de tent uit. Het vooruitzicht van een verenigd hoger-onderwijsveld lijkt daarmee voorgoed achterhaald.

Wie een jaar of vijf geleden het hoger onderwijs in Nederland bekeek, werd een beetje weelig van al dat geflirt. Hbo's schurkten ongegeneerd tegen de universiteiten aan, een liefde die maar al te gretig beantwoord werd door de academies. Want onder het motto van de marktwerking leek een mega-hogeronderwijsinstelling een ideaal allocatiemiddel voor studenten. De Vrije Universiteit deed het daarom met de Zwolse hogeschool Windesheim en de Radboud Universiteit zette met de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) een gezamenlijke lerarenopleiding op. De Universiteit van Amsterdam en de Hogeschool van Amsterdam gingen samen het verst, met een heuse bestuurlijke fusie.

Maar anno 2008 is de liefde voorbij. De VU en Windesheim gaan per 1 januari uit elkaar, zo werd vorige maand bekend. De gezamenlijke lerarenopleiding van de RU en de HAN was al eerder (2006) op de klippen gelopen. En nu lijkt het ultieme experiment tussen Uva en HvA na een knallende ruzie ook de verkeerde kant op te gaan.

Achteraf misschien niet meer dan logisch. Want hoewel universiteiten en hbo's beide in de onderwijsbusiness zitten, zijn de modellen die ze daarbij hanteren erg verschillend. Universiteiten werken met 3 jaar algemene vorming (bachelor) en vervolgens één jaar beroepsgericht onderwijs (master) met het zogenaamde romp-kop model. Hbo's zijn vanaf dag één gericht op de arbeidsmarkt. Colleges zijn daardoor lastig te combineren en dat bleek vooral bij de gezamenlijke lerarenopleiding in Nijmegen een struikelblok. Een groter algemeen probleem zijn de cultuurverschillen. Het onderwijs aan de universiteit wordt constant gevoed vanuit de wetenschap. Docenten zijn tevens onderzoeker en brengen die bagage mee in de collegezaal. Terwijl de wetenschap op die manier trekt aan de academische opleiding, worden hbo-opleidingen juist sterk beïnvloed door het maatschappelijk veld: bedrijven en overheden waar hbo'ers massaal stage lopen.

Daar komt bij dat de hogescholen na de invoering van het bamastelsel de universiteiten behoorlijk op hun zenuwen werkten door zich in het buitenland 'university' te noemen. Hoewel die strijd inmiddels weer wat geluwd is, heeft dat de verhoudingen tussen wo en hbo bepaald geen goed gedaan. Verhoudingen die soms toch al gevoelig liggen: hoeveel professoren zijn er niet die stiekem neerkijken op hun hbo-collega's? En hoeveel hbo-docenten verwijten hun universitaire collega's met hun hoofd in de wetenschappelijke wolven te lopen?

Dat alles heeft eraan bijgedragen dat het huwelijk tussen hbo en wo een mismatch bleek te zijn. Is dat erg? Niet echt. Wo en hbo hebben beide een specifieke onderwijsstaak. Samenwerking is zinvol wanneer het erom gaat studenten snel te kunnen doorverwijzen naar het juiste onderwijstype, wanneer ze in eerste instantie verkeerd gekozen blijken te hebben. Maar dat kan ook zonder daar meteen een bestuurlijke fusie aan te koppelen. /RG

Antropologie in zwaar weer

Het gaat niet goed met de opleiding culturele antropologie en ontwikkelingsstudies. In de jaarlijkse onderwijsenquête van *Elsevier* wordt de opleiding door zowel studenten als hoogleraren als slechtste van Nederland beoordeeld. Bovendien neemt het aantal inschrijvingen dit jaar af met meer dan twintig procent.

Of het nu gaat om bachelor, master, docenten of wetenschappelijke publicaties: hoogleraren in Nederland plaatsen de Nijmeegse opleiding in *Elsevier* onderaan de ranglijst van vijf opleidingen cul-

turele antropologie/ontwikkelingsstudies in Nederland. Onder studenten scoort de opleiding al niet veel beter. Met een *overall* oordeel van 7,1 belandt culturele antropologie ook hier onderaan. Combineer dat met het sterk teruglopende aantal eerstejaars en het gemor dat steeds luider opklinkt uit de kringen van studenten en medewerkers, en het beeld van een opleiding in nood is compleet.

Jean Kommers, studieadviseur en lid van de onderwijscommissie, bevestigt dat er problemen zijn. "Sinds de twee disciplines culturele antropologie en ontwikke-

lingsstudies met de invoering van het bamastelsel bij elkaar zijn gevoegd, gaat het moeilijk." Kommers zegt dat het om meer gaat dan kinderziektes: de twee disciplines zouden simpelweg niet goed bij elkaar passen. Het geografische aandachtsveld van de twee wetenschapsvelden mag dan deels overeenkomen, dat geldt volgens hem zeker niet voor hun *discours*, oftewel de manier waarop ze hun onderwerp bekijken, benaderen en beschrijven. Kommers vat de tegenstelling als volgt samen: "Ontwikkelingsstudies is vooral kwantitatief van aard, waarbij economie een

belangrijke rol speelt. Terwijl antropologie vooral op een kwalitatieve, meer sociologische manier naar buitenlandse culturen kijkt. Het samenvoegen van die twee is volgens mij onderschat."

Daarnaast constateert Kommers dat er de afgelopen jaren nogal wat docenten zijn vertrokken terwijl er veel minder voor in de plaats zijn gekomen. Ook dat heeft consequenties voor de kwaliteit van het onderwijs.

Op vrijdag 24 oktober buigt de staf zich tijdens een studiedag over de problemen van de opleiding. /RG

Kredietcrisis bij de boterham

"Ik hoop dat er nog iets goeds voortkomt uit deze crisis in de vorm van een beter internationaal toezicht. De afgelopen vijftien jaar hebben we al heel veel financiële crises gehad, denk aan Rusland, Mexico, Argentinië, Thailand. Maar steeds zei het IMF toen: je hebt fouten gemaakt, eigen schuld. Hopelijk is nu het inzicht gerezen dat het systeem zelf fundamenteel onstabiel is."

Financieel specialist Paul Tang tijdens een lunchdebat over de kredietcrisis op 16 oktober bij de georganiseerd door de sectie economie. Nijmeegse wetenschappers geven hun visie op de kredietcrisis vanaf pagina 18.

OVER DE SCHUTTING

Mohammed Enait, juistem, de advocaat die geen handen wil schudden in de rechtszaal, studeerde pas geleden af aan de Rotterdamse Erasmus Universiteit. In zijn scriptie 'Terrornoia' trekt hij flink van leer tegen zijn alma mater. De profs verwijt hij "zonder uitzondering, allemaal in zichzelf gekeerde blanken" te zijn die niet open staan voor afwijkende meningen. De westerse, witte mens, is door de Van Goghmoord en 9/11 verworden tot een paranoïde angsthaas, die een toestand

van terrornoia met een kwalijk effect op politiek en wetgeving. In een interview met het Leidse universiteitsblad laat de voorzitter van Stichting Nederlands weten dat de Engelstalige masters er alleen zijn voor de winstcijfertjes en het Nederlands intellectueel wordt onthoofd. Stichting Nederlands is woedend omdat Minister Plasterk van Onderwijs niet van plan is de positie van het Nederlands te versterken en Engelstalige masters af te schaffen.

Diploma-uitreiking toch in het Nederlands

Zes studenten bij de researchmaster Behavioural Science kwamen resoluut in actie toen ze hoorden dat zelfs hun diploma-uitreiking in het Engels zou moeten.

Begin oktober werd studenten van de researchmaster Behavioural Science meegedeeld dat de diploma-uitreikingen voortaan in het Engels worden gehouden, net als de rest van de master. Dat zou wel zo consequent zijn. De zes studenten die op de rol stonden om hun bul te ontvangen waren daar echter fel op tegen. Eén van hen was Linda van den Bergh: "Bij de uitreiking van een diploma gaat het om de student en diens familie en vrienden. En die spreken nu eenmaal niet allemaal goed Engels. Ik laat mijn familie niet helemaal hierheen ko-

men om een uur te luisteren naar iets wat ze niet kunnen volgen." Omdat de vijf andere studenten achter haar stonden, ondernam ze actie. "Ik zei tegen de onderwijsdirecteur: als dát moet, dan liever helemaal geen diploma-uitreiking. Dan haal ik 'm wel op bij de balie." Haar hevige protesten en het gebrek aan overstemming tussen de medewerkers onderling leidden ertoe dat de uitreikingen uiteindelijk in het Nederlands plaatsvonden. Linda: "Ik heb nu mijn zin gekregen, gelukkig, maar ik heb het gevoel dat dit de laatste Nederlandstalige diploma-uitreiking van mijn opleiding was." /AD

INGEZONDEN

Vox is leuk om te lezen, maar zou er iets gedaan kunnen worden aan de sterke geur die het blad letterlijk verspreidt? In elk geval bij het nieuwe nummer (4). Als het blad geopend voor mij op tafel ligt (of ik heb het in handen), dan is de geur van drukinkt (of van het papier?) zo sterk, dat ik er bijna hoofdpijn van krijg en het blad weg moet leggen voor het artikel uit is. Wellicht kan er iets gedaan worden aan de sterke geur?

Robert Klein-Douwle

De Radboud Universiteit kiest

Obama of McCain?

Op 4 november weten we of de komende jaren McCain of Obama aan het Amerikaanse roer staat. Maar voor het zover is, peilde Vox onder de hoogleraren van de Radboud Universiteit voor wie zij duimen. De uitslag was glashelder: van de respondenten stemden 79 hoogleraren voor Barack Obama en 1 hoogleraar koos voor John McCain.

**Maria Hopman, hoogleraar
Integratieve fysiologie**

'Obama natuurlijk, omdat hij goed, scherp en intelligent is. McCain heeft 30 procent kans te overlijden in de komende vier tot acht jaar en kan het best omschreven worden als een verwarde, bejaarde man (72 jaar!!) en Palin is goed in elanden schieten, maar je mag hopen dat zij niet de vicepresident van de VS zal worden. Als ze al eens van Nederland heeft gehoord, zal ze waarschijnlijk denken dat Kopenhagen de hoofdstad is.'

**P. Schoof, hoogleraar
Kindercardio-thoracale chirurgie**

'McCain heeft mijn stem. Mijn keuze is vooral gebaseerd op intuïtie en op grond van zijn respectabele verleden.'

**Fred Wester, hoogleraar
Communicatiewetenschap**

'Mijn stem gaat naar Obama. Iemand met een prachtige stem en toespraken waar hoop en visie in zijn opgenomen. Die praat het Amerikaanse volk zo de financieel-economische crisis uit, zonder een nieuw avontuur in Iran!'

**Sjoerd Wendelaar Bonga, hoogleraar
Animal ecology & ecophysiology**

'Zonder meer Obama. Als kersverse emeritus ben ik, net als vroeger overigens, van mening dat 65-plussers maatschappelijke functies aan jongeren moeten overlaten en hun kennis en ervaring op andere wijze moeten gaan inzetten. Daarnaast kunnen de puinhopen van Bush alleen efficiënt door een democraat worden opgeruimd.'

ILLUSTRATIE: MIESJEL VAN GERWEN

Radboud Universiteit Nijmegen

René ten Bos, filosoof

'Ik vind dat **Donald Duck** president moet worden. Beide kandidaten zijn stuitend zwak: Obama omdat ik hem nooit iets hoor zeggen en McCain omdat hij een van de hoofdschuldigen is aan de financiële crisis. Kortom, weer vier jaar tussen angst en vrees in.'

Peter Hagoort, hoogleraar Cognitieve psychologie

'**Obama**. Amerika en de wereld hebben dringend behoefte aan inspirerend leiderschap, met een bereidheid samen te werken met de rest van de wereld in plaats van een voortzetting van de cowboypolitiek die we de afgelopen acht jaar hebben meegemaakt.'

Ashley Terlouw, hoogleraar Rechtssociologie

'Het lijkt me duidelijk dat het republikeinse beleid van Bush letterlijk en figuurlijk failliet is. Het agressieve buitenlandbeleid en het intolerante binnenlandbeleid – zoals de visie omtrent abortus en het homohuwelijk – hebben me nooit erg gecharmeerd.'

Harry Bekkering, hoogleraar Taal- en cultuurstudies

'**Obama**, alleen al omdat hij democraat is. Bovendien is hij een begaafd redenaar, wat ook nooit weg is, heeft hij een ongekend charisma en doet hij mij, maar dat is nostalgie, terugdenken aan de (begin)tijden van John F. Kennedy. Eenvoudiger gezegd: hij is progressiever en linkser dan McCain.'

Theo van Achterberg, hoogleraar Verplegingswetenschap

'Blij dat ik geen Amerikaanse burger ben, want McCain en Obama presenteren geen van beiden erg doortimmerde of zelfs maar moderne ideeën. Bovendien verkopen ze allebei luchtkastelen in een tijd waarin de plaatselijke overheid haast failliet is.'

Gert Vriend, hoogleraar Biomoleculaire informatica

'**Obama** svp. Al was het alleen maar omdat een kwart van mijn spaargeld in aandelen zit. En omdat ik geen zin heb in nog meer wapens of mass deception.'

Anneke Smelik, hoogleraar Visuele cultuur

'**Obama**. Het moet een democraat zijn, want in zo'n conservatief land als Amerika is dat – ternauwernood – nog net de goede kant van het midden. Jammer dat Hillary het niet geworden is; het werd tijd voor een vrouw en zij is zoveel meer ervaren dan Obama. Maar ja, alles beter dan de schietgrage moeder uit het hoge noorden die garant moet staan als de gezondheid van de oude McCain het laat afweten.'

Franc Schuerewegen, hoogleraar Franse letterkunde

'Ik stem voor **Obama** omdat McCain geen mogelijke opties is. En S. Palin – ik zeg het in het Frans – est une conne.'

John van Opstal, hoogleraar Systeembiofysica

'Zonder aarzelen: **Barack Obama**. De man straalt vertrouwen en een gezonde, constructieve energie uit, iets waaraan de Amerikaanse samenleving (en de rest van de wereld) in de komende jaren meer behoefte zal hebben dan aan een bejaarde spierballenmacho en een onervaren barbiepop (die met grote kans over een paar jaar de zaak over zou moeten nemen).'

Paul Hoebink, hoogleraar Ontwikkelingssamenwerking

'De Amerikanen maken het ons wat dat betreft altijd zogenaamd makkelijk, want net zo goed als we niet op een windhoofd als Bush zouden stemmen (en eerder op Gore of Kerry) en niet op een ongeleid projectiel als

McCain, trappen we ook niet in alle zwartmakerij die blijkbaar in het laatste decennium hoort bij de Amerikaanse verkiezingen. Dus, ja het zij zo, dan maar Barack Obama, ondanks al zijn lege redevoeringen. Ik zal niet op Tom Tancredo of Fred Thompson stemmen, maar mag het dan toch maar weer Ralph Nader zijn?'

Jan van Groenendaal, hoogleraar Aquatische ecologie

'**Obama**. Groter inspirerend vermogen. Overlijdensrisico McCain te groot en onbekwame vicepresidentskandidaat. Oorlogsvoeringbereidheid bij McCain een groot risico. Sociale zekerheid bij Obama in betere handen. Milieubewustzijn bij Obama groter.'

Klaas Landsman, hoogleraar Analyse

'Ik ben natuurlijk voor **Obama**. De puinhopen in binnen- en buitenland die Bush achterlaat, diskwalificeren niet alleen hem, maar ook zijn partij. Zijn regering zal de geschiedenis in gaan als een van de slechtste die de VS ooit hebben gehad. Daar komt nog bij dat de vicepresident die McCain mee wil brengen even onnozelen als corrupt blijkt te zijn, precies de combinatie van eigenschappen die ook Bush karakteriseert.'

Paul van Tongeren, filosoof

'**Obama**. Niet omdat zijn programma zo geweldig is. Mijn belangrijkste reden om op Obama te stemmen is negatief: minder Bush. Het Amerika onder Bush is mij zo verschrikkelijk antipathiek geworden dat de kandidaat die het verst van hem af staat, bij mij bovenaan komt.'

Ronald Kleiss, hoogleraar Theoretical High Energy Physics

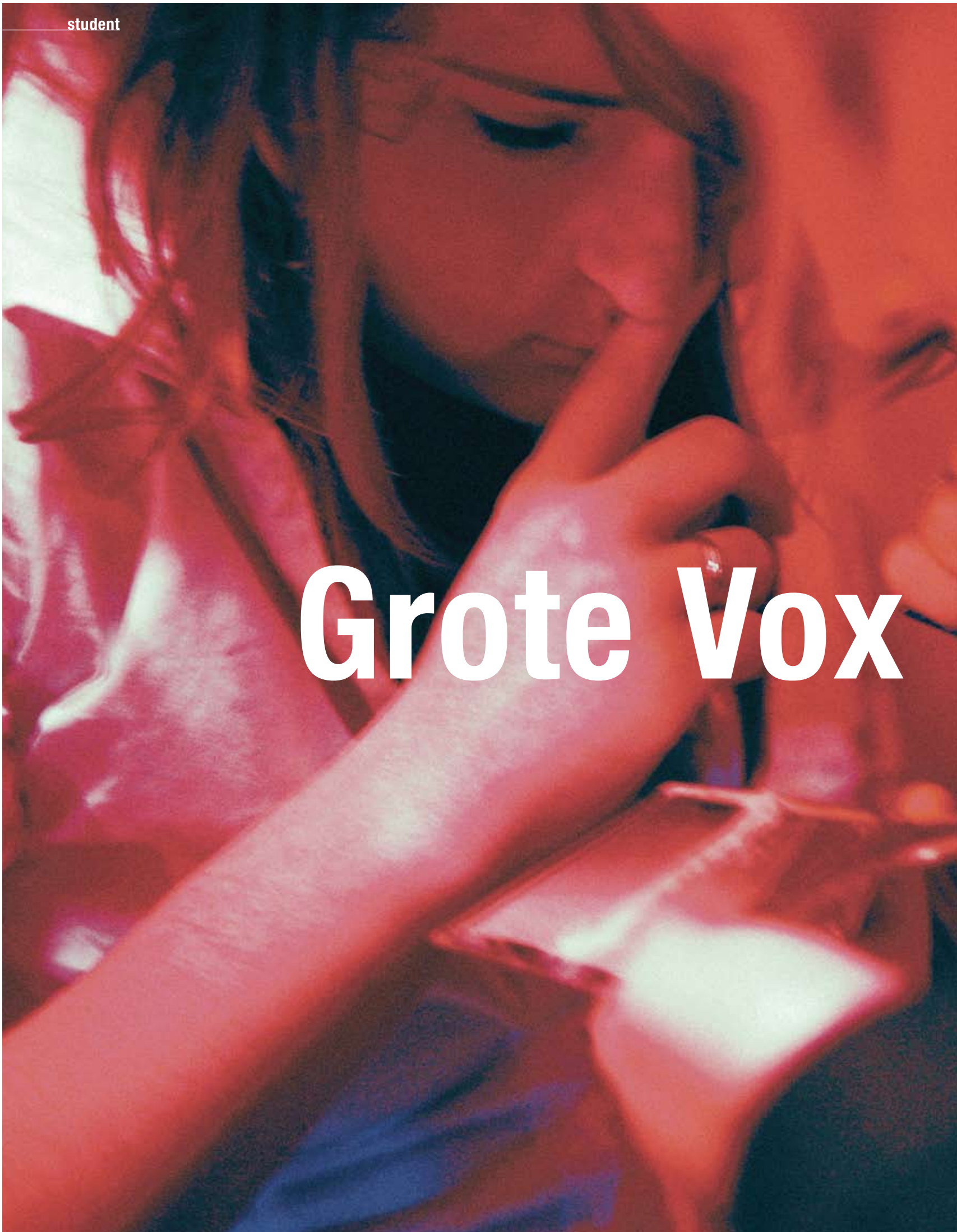
'**Obama**. Hij is de democratische kandidaat en hij is redelijk onbekend – en verdient minstens het voordeel van de twijfel. McCain is bekend, met hem weet je waar je aan toe bent, en helaas is dat niet veel goeds. Iemand die als grootste prestatie een krijgsgevangenschap kan opvoeren is mijns inziens niet de ideale leider. Bovendien, kijk eens naar die man! Je zou toch zweren dat hij al dood is, maar het zelf nog niet gemerkt heeft!'

G. Meussen, hoogleraar Belastingrecht

'**Obama**. It's time for a change.'

student

Grote Vox

drugsenquête

Worden de neusschotjes massaal weggesnoven in het Nijmeegse studentenleven of heeft de massa nog geen jointje aangeraakt? Is hier – zoals volgens recent onderzoek in Leiden het geval is – sprake van een ware cocaïnegolf onder studenten? *Vox* hield een enquête onder studenten, ondervroeg verslavingsdeskundigen en drugsgebruikers en dook het nachtleven in.

Nadat uit recent onderzoek bleek dat het cocaïnegebruik onder Leidse studenten toeneemt, werd de redactie van *Vox* ook nieuwsgierig. Hoe zit het met het drugsgebruik van Nijmeegse studenten?

28 procent van de Nijmeegse studenten heeft wel eens drugs gebruikt. De mannen, van wie 38 procent wel eens heeft gebruikt, hebben er veel meer ervaring mee dan vrouwen, van wie een kwart ooit heeft gebruikt. Gevraagd naar het gebruik in het afgelopen jaar komt eenzelfde beeld boven water:

19 procent van de mannen en 12 procent van de vrouwen heeft het afgelopen jaar drugs ingenomen. De meerderheid gebruikt bescheiden: iets meer dan de helft van de studenten die het laatste jaar drugs heeft gebruikt, zegt dat maar 'enkele keren in het jaar' te hebben gedaan, bijna een kwart van deze groep is veelgebruiker, met een inname van 'enkele keren per maand', 'enkele keren per week, of 'vrijwel dagelijks'. Het zijn vooral mannen die vaker naar de drugs grijpen.

In opdracht van *Vox* heeft onderzoeksbureau ResearchNed Nijmegen een enquête uitgezet onder Nijmeegse studenten. De emailenquête kreeg een respons van 548 studenten. Vergelijkbare landelijke cijfers over studenten zijn niet beschikbaar, wel zijn er cijfers over cannabisgebruik onder jongeren (15 tot 24 jaar). 11 Procent van de Nederlandse jongvolwassenen heeft het afgelopen jaar gebruikt. De Nijmeegse studenten zitten daarboven, met een percentage van 14. De verklaring ligt deels in het feit dat in de

steden meer wordt ingenomen dan op het platteland. Arnt Schellekens, onderzoeker bij de afdeling Psychiatrie van het UMC St Radboud en verslavingsdeskundige, vindt het percentage Nijmeegse studenten dat ooit heeft gebruikt "wel meevallen". Robbert-Jan Verkes, aan dezelfde afdeling verbonden als psychiater-farmacoloog, noemt het opvallend dat 72 procent van de studenten nooit met drugs in aanraking is geweest. "Dat is best wel veel, dat zijn dus de mensen die zelfs nooit een jointje hebben geprobeerd."

Vooral softdrugs

De studenten die in het afgelopen jaar drugs hebben gebruikt, is gevraagd naar het soort drug dat ze gebruiken. 85 Procent van de gebruikende studenten noemt hasj en weed, 8 procent gebruikt xtc en 3 procent cocaïne. Nog eens 3 procent wisselt de middelen af. Ook is alle studenten gevraagd of naar hun idee het drugsgebruik in de studentenwereld toe- of afneemt. 3 Procent spreekt van een toename, 1 procent van afname. De rest denkt dat het gelijk is gebleven of heeft er geen idee van. Het stabiele beeld dat naar voren komt uit de enquête, spoot met landelijke gegevens, zegt Robbert-Jan Verkes. Het hasj- en weed-gebruik in Nederland is stabiel, cocaïne kent een bescheiden op-

mars, terwijl het gebruik van xtc in de afgelopen jaren is gedaald. Van twee drugsoorten vindt hij het opvallend dat die kennelijk in de studentenwereld niet of nauwelijks worden gebruikt: methamfetamine en speed. Volgens een artikel in *Nature* vorig jaar is amfetamine populair onder Amerikaanse wetenschappers, van wie 20 procent deze drug zou gebruiken, met name om langer door te kunnen werken. Arnt Schellekens weet dat speed ook onder Amerikaanse studenten, mede om dezelfde reden, populair is. "Dat is hier niet het geval, en gelukkig maar." Robbert-Jan Verkes: "Het beeld dat ook weer uit deze enquête oprijst, is dat de meerderheid recreatief gebruikt: af en toe een jointje of xtc-pilletje in het

weekend bij het uitgaan. Daar hoef je je niet zo veel zorgen over te maken." Verkes wijst op de motieven om te gebruiken zoals de studenten die in de enquête konden aangeven. 72 procent van de gebruikers gebruikt om 'te ontspannen', 38 procent om 'meer plezier te hebben bij (dans-)feesten'. De onderzoekers vinden het lastig een verklaring te vinden voor het grote verschil tussen de faculteiten. 23 procent van de studenten bij managementwetenschappen heeft het afgelopen jaar drugs gebruikt, en 21 procent van de studenten bij sociale wetenschappen. Onder studenten bij letteren en rechten is dit percentage lager dan 10. Ook de categorie 'ooitgebruikers' laat grote verschillen zien: 45 pro-

cent van de managementwetenschappers heeft ooit gebruikt, onder de medische studenten en de juristen is dit percentage 12. Verkes moet gissen: "Wellicht hebben de medische studenten er gewoon de tijd niet voor." Schellekens: "Hoe zit het dan met de rechtenstudenten? Die gebruiken even weinig, en hebben meer vrije tijd." De drugstoename neemt in de loop van de studietijd toe, zo blijkt uit de enquête, en opnieuw zijn er binnen de universiteit markante verschillen. In de bètafaculteit zegt een kwart van de gebruikers dat de inname in de loop van de studie is toegenomen, bij de rechtenfaculteit is geen van de gebruikers meer gaan innemen. Lid zijn van een gezelligheidsvereniging als Carolus Magnus en Ovum Novum heeft weinig invloed. Waar de alcoholinname binnen het verenigingsleven veel hoger is dan daarbuiten, is de drugsinname gelijk. De mate waarin drugs worden gebruikt, is in het verenigingsleven wél intensiever: 11 procent van de leden zegt 'enkele keren per week' te gebruiken, tegen 4 procent van 'gewone' studenten. Ook zijn er binnen de verenigingen aanzienlijk meer studenten met een drugsverleden: 37 procent van de leden zegt ooit drugs te hebben gebruikt, buiten de verenigingen is dat 27 procent.

Judith (21), student geneeskunde **Gebruikt: twee keer in de week hasj of weed**

Waar gebruik je?

"Thuis, bij vrienden, of buiten bij de sociëteit. Ik ben lid van een studentenvereniging."

Waarom gebruik je?

"Soms omdat ik last heb van maagpijn, ik heb het Prikkelbare Darm Syndroom. Blowen helpt en het geeft me mijn eetlust terug als ik misselijk ben. Maar ik gebruik ook omdat ik er relaxed van word. Mijn spieren ontspannen, ik krijg een kriebelend gevoel in mijn onderbenen en word licht in mijn hoofd."

Wanneer gebruikte je voor het eerst?

"De eerste keer was met mijn toenmalige vriend. Hij blowde al en het leek mij al langer leuk om het eens te

proberen. Ik heb brownies gebakken met weed erin. Ik werd er wel ontspannen van, maar er zat niet veel in."

Heb je wel eens iets anders dan hasj of weed gebruikt?

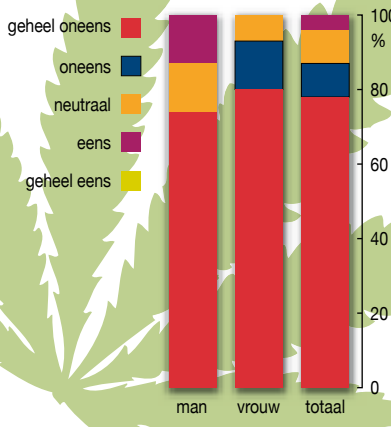
"Behalve alcohol en cafeïne, heb ik twee keer paddo's gebruikt, een keer xtc en een paar keer happy caps. Dat zijn pillen waarmee je emoties opwekt. Die paddo's vond ik erg leuk, als er weer eens een goede gelegenheid is, wil ik dat nog wel een keer."

Maak je je wel eens zorgen over je drugsgebruik?

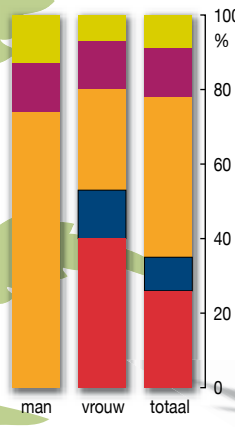
"Nooit. Ik ken de consequenties, maar maak me daar volstrekt niet druk over. Ik denk wel dat ik minder zal blowen als ik ouder word, als ik een baan heb en meer verantwoordelijkheden."

Gezelligheidsvereniging

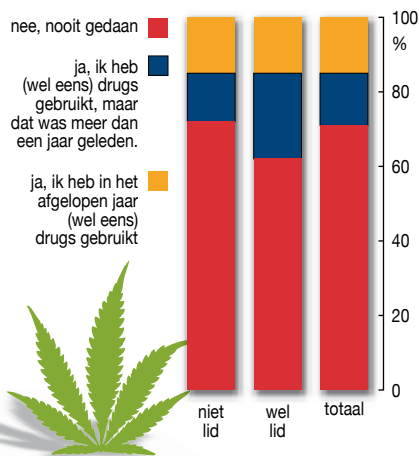
Door mijn lidmaatschap van de vereniging/dispuut gebruik ik meer drugs

De sociale controle in de vereniging/dispuut houdt mijn drugsgebruik binnen de perken

Gebruik je zelf drugs?

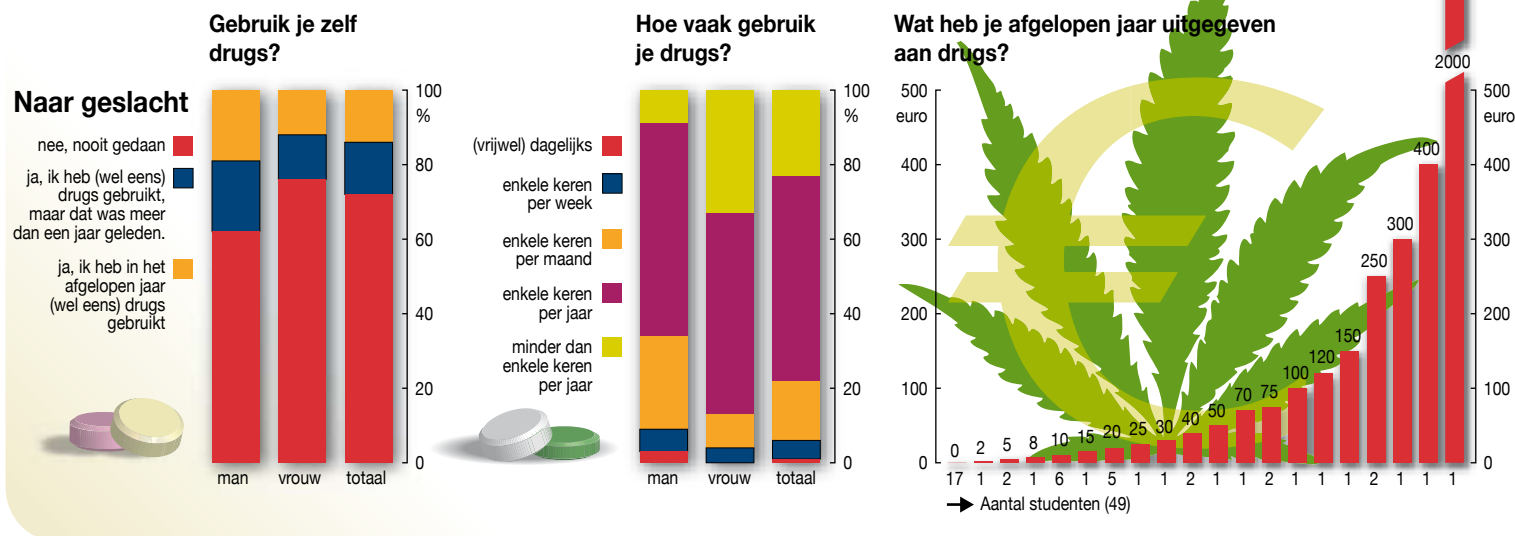

Op zoek naar coke

Hoe diep zit Nijmegen in het witte poeder? Vox sprak met dealers, portiers, horecaondernemers en barvrouwen. De lijntjes lijken dun.

De dealer op Hoogevelde

Dealer Kas woont op Hoogevelde en lijkt op het eerste gezicht een doorgewone jongen. "Je hebt wel grote jongens die met een pistool op zak lopen, maar dat is een heel andere wereld. Ik doe het gewoon als vrienden-dienst." Op Hoogevelde kan Kas zo nog twee of drie jongens aanwijzen die ook dealen. Vanuit hun slaapkamer verkopen ze pillen of poeder aan vrienden en kennissen. "Als een

Problematisch gebruik

De twee psychiaters hebben de meeste aandacht voor de problematische gebruikers. Aan de studenten die het afgelopen jaar hebben gebruikt, is gevraagd of ze zich in die tijd wel eens zorgen hebben gemaakt. Dan blijken vooral mannen eruit te springen: 30 procent maakt zich wel eens zorgen, tegen 10 procent van de vrouwelijke gebruikers. Een handjevol mannen geeft aan wel eens te gebruiken, terwijl ze zich hadden voorgenoemd dit niet te doen. Eenzelfde aantal 'denkt dat hij er blijvend schade van zal ondervinden.' Ook is gevraagd of het gebruik wel eens tot onaangename situaties heeft geleid. Ja, zegt 19 procent van de mannelijke gebrui-

Paul (23), student geschiedenis **Gebruikt:** een à twee keer per jaar cocaïne **Kosten:** 50 euro per jaar

Waar gebruik je?

"Bij vrienden en op feesten in kroegen of discotheken."

Waarom gebruik je?

"In eerste instantie uit nieuwsgierigheid, later vanwege het goede gevoel dat cocaïne je geeft. Je voelt je de coolste, tofste persoon in de omgeving – al wil dat niet zeggen dat anderen dat ook vinden."

Wanneer gebruikte je voor het eerst?

"Een jaar of vier geleden, bij vrienden thuis. Zij gebruikten wel eens en vroegen me of ik ook wilde. Meestal hoefde dat van mij niet zo, maar die keer overwon de nieuwsgierigheid. Het was heel vrijblijvend, zonder dwang. Ik sta open tegenover drugsgebruik: het gaat me te ver om bij voorbaat te zeggen dat iets niet mag, alleen omdat de overheid dat bepaald heeft."

Heb je wel eens andere drugs dan cocaïne gebruikt?

"Ik heb wel eens xtc genomen, maar dat bleef bij die ene keer. Ik nam het uit nieuwsgierigheid, maar kon een nacht niet slapen. Ik voelde mijn hart heel hard kloppen en bedacht me dat ik veel moest drinken. Daarvan moest ik weer enorm naar de wc, waardoor ik maar zout ging eten om het vocht vast te houden. Achteraf hoorde ik dat ik beter suiker kon eten, ik heb het zelf waarschijnlijk erger gemaakt dan het was."

Maak je je wel eens zorgen over je drugsgebruik?

"Nee, hoor. Bij recreatief drugsgebruik zal er natuurlijk wel schade zijn, maar die schade treedt ook op bij alcoholgebruik of harde muziek. Uitgaan is gewoon schadelijk. Bovendien ben ik me bewust van de risico's: het is erg duur en je kunt er afhankelijk van worden. Maar ik houd mezelf goed in de gaten."

Naam is gefingeerd

vriend bijvoorbeeld iets wil hebben, belt hij even en dan spreken we iets af. Soms bellen er midden in de nacht wel eens onbekende nummers, maar dan neem ik niet op. Daar heb ik echt geen zin in, ik heb de volgende dag ook weer gewoon college. Cocaïne is ontzettend duur. Als je het groot inkoop, kost het ongeveer 20 euro per gram, maar op straat is het al snel 50 euro. Het ligt aan de conjunctuur.

Mensen kopen momenteel sneller speed, dat is veel goedkoper. Na speed is xtc het populairst, omdat het veel op housefeesten wordt gebruikt."

De kroegbaas in de Molenstraat

Bedrijfsleider Anton vertelt openlijk over het behoorlijke gebruik van cocaïne door studenten in de Molenstraat, maar hij roept op er geen 'moraliserend verhaal' van te maken. "Je hebt cocaïne en je hebt alcohol. Al die studenten die elke week dronken worden, is dat dan wel oké? Je moet maar eens naar de studentenhuizen van Ovum Novum en Carolus Magnus kijken, ik weet hoe het daar gaat. Iedereen gebruikt. Studenten ook. En ze gebruiken alles. Ik ben niet van gisteren."

Het personeel van Doornroosje

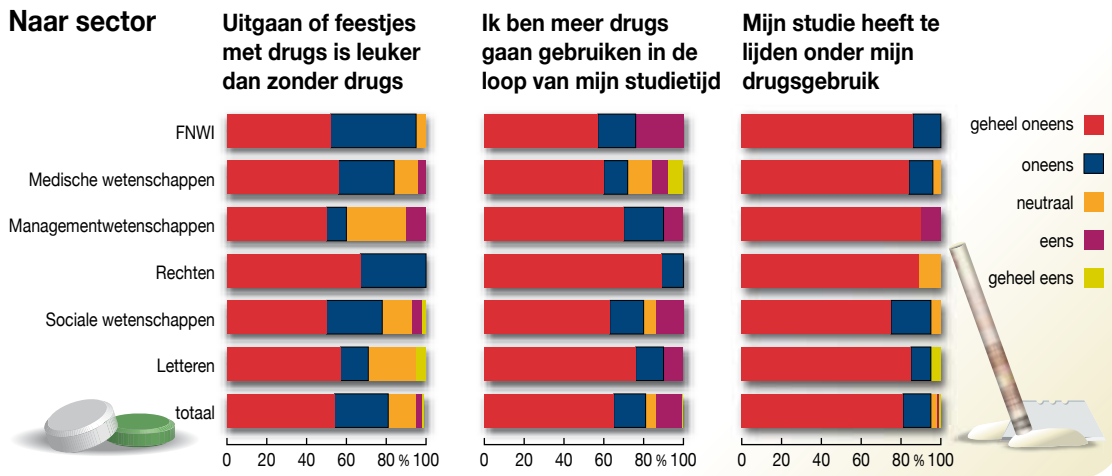
Lex is portier bij Doornroosje en Lia is er barvrouw. Volgens hen valt het best mee met het drugsgebruik.

"Soms worden er bij iemand vijf of tien pillen afgepakt, maar echt gek wordt het niet. Aan de oppervlakte zie je niet dat er gebruikt wordt, maar aan de mensen wel. Ze zweten overmatig en staan op een kauwgom te kauwen. Ik heb liever dat mensen op Planet Rose een pilletje nemen dan dat ze op het Beestfeest hartstikke dronken worden en de tent afbreken. Het wordt gedoogd en omdat mensen dat weten, hebben ze wel respect voor je. Maar als iemand hier nu een lijn zou leggen op de bar, zouden we hem er meteen uitgooien, hoor!"

De nachtdienst bij Café Van Buren

Evelien werkt nachtdiensten in café Van Buren. "Eigenlijk valt het in Van Buren wel mee. Ongeveer één keer per week zie je wel dat mensen gebruikt hebben, dan staan ze zwetend en kauwgom kauwend bij de bar. Echt erg wordt het niet vaak. Ik heb wel het idee dat het minder is geworden in die tweeënhalve jaar dat ik hier nu werk. Toen snoven de ouderejaars heel wat coke, maar die jonge jongens van nu zijn een stuk braver." Wel zijn er volgens Evelien een aantal dispuutclubjes waar regelmatig samen drugs worden gebruikt. Welke clubs dit zijn, wil ze niet zeggen. *De namen Kas, Lex, Lia, Evelien en Anton zijn gefingeerd.*

Reporter Jacqueline van Dongen ging voor Vox op zoek naar cocaïne in het Nijmeegse nachtleven. Haar hele verhaal lees je op www.voxlog.nl.

Tim (27), student cultuurwetenschappen **Gebruikt:** Wisselend: aanvankelijk weed, laatste anderhalf jaar xtc, soms cocaïne, frequentie afhankelijk van periode, nu meerdere keren per week. **Kosten:** 300 euro per maand.

Waar gebruik je?

“Hangt af van de gelegenheid, maar meestal bij mensen thuis.”

Waarom gebruik je?

“Ik heb een tijdje in de put gezeten, vooral om privé-redenen. Nadat mijn relatie was verbroken, kreeg ik eens een pilletje. Dat beviel me wel. Ik was best wel pessimistisch, met veel huilbuien, en dat is nu 180 graden omgekeerd. Je kunt er ook betere gesprekken door voeren, en ik vind het interessant de realiteit anders te ervaren dan je gewend bent, ook vanwege mijn studie.”

Maak je je wel eens zorgen om je drugsgebruik?

“Dat valt wel mee. Ik hou heel goed in de gaten dat het geestelijk niet te veel wordt. Ik betaal netjes mijn rekeningen en de huur, ik eet goed. Het gaat erom dat je

sterk in je schoenen blijft staan, en in controle bent. Ik heb een tijdje speed gebruikt en dat beviel me niet. Daar ben ik toen succesvol mee gestopt. In de groep waarin ik zit, gebruiken we partydrugs; we geven af op de echte junks, die heroïne gebruiken, of basecoke. Dat is echt troep. Ik wil wel uitdragen dat veel gebruiken nog niet betekent dat je een verslaafde junk bent. Het kan ook anders. De documentaire *Ecstasy Rising* laat dat op een mooie manier zien.”

Lijdt je studie onder je drugsgebruik?

“In de tijd dat ik vooral weed gebruikte leed mijn studie er meer onder dan nu. Ik heb nu een parttime baan, waardoor wat meer dagen volgens een vast ritme verlopen. Het helpt natuurlijk niet als je alle dagen tot 's middags in je bed blijft liggen.”

Naam en studierichting zijn gefingeerd

kers (vrouwelijke gebruikers: 16 procent). De respondenten noemen wat gevolgen: ‘dood- en doodziek uitgedroogd de hele dag op de grond gelegen’, ‘out gegaan’, ‘overgeven’, ‘te stoned’ of ‘weinig grip op sociale situatie’. Op de vraag of de studie heeft te lijden onder het gebruik, antwoordt de overgrote meerderheid ontkennend. 1 Procent van de gebruikers (mannen meer dan vrouwen) zegt dat de studie eronder lijdt.

Een haal poeder

Twee factoren zijn bepalend bij probleemgebruik: de frequentie van gebruik én het middel. Verkes en Schellekens laten hun oog vallen op de groep cocaïne-gebruikers, in de Nijmeegse stu-

dentenwereld een mannenzaak. 7 procent van de mannelijke gebruikers grijpt naar de cocaïne (vrouwen: 0). Ook wisselen mannen veel meer dan vrouwen het middelengebruik af. Het zou Verkes niets verbazen als de probleemgroep binnen de enquête vooral cokegebruikers zijn. Xtc is inmiddels als minder gevaarlijk bestempeld. “Lange tijd is gedacht, op basis van proefdieronderzoek, dat xtc schadelijke effecten uitoefent op het brein. Maar bij mensen is dit schadelijk effect bij recreatief gebruik niet overtuigend vastgesteld.” Wel evident schadelijk is cocaïne, ook door de manier van innemen. Uren kauwen op cocabla-deren is nog te doen, een haal zuiver poeder door de neus is

daarentegen snel verslavend, “het geeft een enorm belonend effect, omdat de spiegel in de hersenen zeer snel stijgt. Bij herhaald gebruik is er een groot risico op schade aan het brein. Als ik één tip moet geven, is het deze: blijf van de coke af.” Negatief pakt ook het gelijktijdig gebruik van alcohol en coke uit, zegt Schellekens: “De inname van het één versterkt het gebruik van het ander, in beide richtingen.” Bovendien is het risico groot dat het recreatief gebruik van coke niet meer in de hand is te houden: vaker dan bij xtc of softdrugs wordt de cokegebruiker een verslaafde junk. Wat het allemaal niet leuker maakt, is het sociaal effect van het spul. “Van een xtc-pilletje worden mensen

in het algemeen sociaal, van cokegebruikers weten we dat ze vaker bij vechtpartijen betrokken raken: ze vallen eerder aan en zijn eerder slachtoffer. Hun vermogen om goed te reageren op sociale situaties wordt aangetaast.”

Betere seks

Waarom is cocaïne ondanks alle risico's toch een ‘opkomende drug’? Verkes wijdt het deels aan onbekendheid. “Cocaïnegebruikers zijn zich niet bewust van de risico's.” Schellekens: “Van alle middelen op de lijst geeft coke de beste kick.” Ook de seksuele prestaties worden door het middel bevorderd. Verkes: “Xtc-gebruikers gaan seks wel lekkerder vinden, maar hun prestaties gaan er niet op vooruit, bij coke wordt de seks echt beter.”

Een klein deel (2 procent van de gebruikers) grijpt naar de middelen om beter te kunnen studeren. De psychiaters peinen er niet over om in deze adviezen te geven wat het beste middel is. Wie nachtenlang moet doorhalen om tentamens voor te bereiden, moet volgens Verkes “gewoon beter zijn studie plannen”. Een middel dat in elk geval niet helpt, is cannabis, zegt Schellekens. “En wie nachtenlang moet doorwerken, kan het beste koffie gaan drinken.”

Hoe groot is de omvang van de Nijmeegse studenten die het risico loopt straks bij de psychiater te belanden? Schellekens noteert uit de enquête de veertien mannen die hun drugsgebruik als zorgelijk omschrijven, naast drie vrouwen die ‘denken verslaafd te zijn’, of ‘vrezende voor blijvende schade’. 3 Procent van alle respondenten, zegt Schellekens: “Dat is ongeveer het percentage Nederlanders met problematisch drugsgebruik.”

Arnt Schellekens: “Goh, het blijkt maar weer eens dat studenten net gewone mensen zijn.”

*Tekst: Paul van den Broek
Kaderteksten: Anne Dohmen,
Jacqueline van Dongen en Marjolein Pijnappels
Graphics: Ton Meijer
Fotografie: Erik van 't Hullenaar*

Met dank aan Marc Thomassen van ResearchNed Nijmegen.

Karaktervolle locaties

Studiecentrum Soeterbeek

Ruimte voor concentratie

www.ru.nl/soeterbeek

of bel: 0486 - 417 450

Uw locatie voor één of meerdaagse cursussen, seminars, vergaderingen, trainingen of conferenties. Ervaar de inspirerende rust.

Faculty Club Huize Heyendael

Het wildseizoen is begonnen

www.ru.nl/facultyclub

of bel: 024 - 361 1282

Lunch en diner à la carte, ook arrangementen voor recepties, diners en feesten. Uitstekend geoutilleerde vergaderruimten.

Radboud Universiteit Nijmegen

DOORNROOSJE

Groenewoudseweg 322
6525 EL Nijmegen
www.doornroosje.nl

up next >>>

11-11 **THE RESIDENTS** (US)

11-11 **STEREOLAB** (UK)

14-11 **WOVEN HAND** (US)

15-11 **THE OCEAN** (DE)

20-11 **JAMIE LIDELL** (UK)

20-11 **ELI 'PAPERBOY' REED** (US)

23-11 **I'M FROM BARCELONA** (SE)

28-11 **JAWAT + U-NIQ** (NL)

02-12 **JOAN AS A POLICEMAN** (US)

el 'paperboy' reed

Studenten nu 50% korting op de Volkskrant + gratis 6 dvd-box Buurman & Buurman

Ben je uitwonend en niet ouder dan 27 jaar, ga dan naar volkskrant.nl/studenten of sms **VKBUURMAN** naar 2002 (verplicht tot niets).

Studentenabonnement: per maand € 12,50

Willen weten.

deVolkskrant

Valdin all-inclusive, keuze 10 voor- hoofd- nagerechten
Inclusief drank voor € 32,50

Drie mooie zalen voor vergaderingen, lezingen, presentaties, jubilea's, promoties en personeelsfeesten. Ook hebben we een mooi dakterras voor recepties. Op ons terras kunt lunchen en dineren. Laat eens vrijblijvend een offerte maken.

Van Peltilaan 4
024-3556902
www.valdin.nl
info@valdin.nl

Culinair eten voor studentenprijzen!

3-gangen studenten menu € 11,95

3 gangen keuzemenu voor 19,- p.p.
Inclusief uitgebreid saladebuffet

Reservering gewenst
Open van maandag t/m zondag vanaf 17.00 uur

Eetcafé Allerlei

Regulerstraat 59 6511 DP Nijmegen
(loopt parallel aan de Bloemerstraat, bereikbaar via Plein 1944 bij Doddendaal te zijstraat links)

Tel. 024 - 360 29 98

Ja,
ik wil een
baantje
en ik ben
handig
met
computers

Bij OGD werken ruim 700 studenten en afgestudeerden. Solliciteer online of bel voor een (bij)baan in de ICT.

040-2464055
info@ogd.nl
www.ogd.nl

OGD
Delft Amsterdam Utrecht
Eindhoven Enschede

Autoverhuur Nijmegen

Autoverhuur Nijmegen
Nieuwe Dukenburgseweg 13, 6534 AD, Nijmegen
Postbus 1130, 6501 BC Nijmegen
Tel. 024-3817161

VAKBOND EIGENTIJD
IN ONDERSTEUNING EN
BELANGENBEHARTIGING
WWW.AC-HOP.NL

Zoek je een kamer/etage!

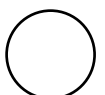
Het Woonburo Nijmegen
Bloemerstraat 19
Tel (024) 322 27 83
www.woonburo.nl

FEESTJES.....OP DE MOOISTE LOKATIE VAN NIJMEGEN.....NATUURLIJK IN.....???

“DE BELVÉDÈRE”

024-3226861

Thijs van den Broek

“Ik wil toponderwijs voor álle studenten”

Natuurkundestudent Thijs van den Broek (25) zag direct grote kansen toen minister Plasterk een grote zak geld beschikbaar stelde voor excellente studenten. Samen met zijn AKKURAATD-collega's schreef hij een plan. Nu, een jaar later, is de Honours Academy bijna een feit. “Veel studenten kunnen veel meer als ze harder worden uitgedaagd.”

1 *In het kort: wat houdt de Honours Academy in?*

“De Honours Academy biedt excellente studenten verdieping binnen hun eigen opleiding. Behalve verdiepend onderwijs houdt dat bijvoorbeeld ook een buitenlandstage in. De Academy is een aanvulling op het Honours Programma, waar de focus ligt op het verbreden van de kennis van studenten door middel van interdisciplinair onderwijs. De selectie bij de Academy is echter een stuk strenger: 25 procent van de beste bachelorstudenten mag solliciteren en 10 procent van hen mag uiteindelijk deelnemen aan de Honours Academy.”

2 *Jullie waren er met AKKUraatd als de kippen bij toen minister Plasterk besloot 50 miljoen te verdelen onder de universiteiten met de beste ideeën over onderwijs voor excellente studenten?*

“Ja, wij wilden het college van bestuur vóór zijn door zelf een plan te schrijven. Wij hebben een plan opgesteld naar het bestuur in de hoop dat het – deels – overgenomen zou worden. We dachten niet echt dat het college van bestuur zou zeggen: halleluja, wat een fantastisch plan, daar gaan we mee aan de slag, maar we hoopten wel dat we hiermee de discussie konden sturen. We hadden goede ideeën en vonden het zonde als het bestuur daar niets over zou horen.”

3 *Wat waren die ideeën?*

“Het plan was om getalenteerde studenten bij elkaar te zetten en ze samen na te laten denken over een maatschappelijk of academisch probleem op het snijvlak van meerdere opleidingen. Tijdens je opleiding gaat het vaak over het reproduceren van kennis. Maar met ons plan

konden studenten zélf kennis produceren.”

4 *En, was het college van bestuur in de zevende hemel met jullie plan?*

“Ik denk wel dat er serieus naar gekeken is. Het grootste voordeel vind ik dat in een later stadium aan de studenten van AKKUraatd om feedback op het voorlopige plan is gevraagd. En in de definitieve versie zag ik de resultaten van onze feedback duidelijk terug. Zo ook het zelf leren produceren van kennis.”

5 *Zitten de studenten te wachten op de Honours Academy?*

“Zeker. Uit studentenenquête blijkt dat een kwart van de studenten zich onvoldoende uitgedaagd voelt. Dan is er iets aan de hand. Er is de laatste decennia vooral aandacht geweest voor studenten die moeilijk meekwamen en er was te weinig aandacht voor de studenten aan de bovenkant. Er loopt op de universiteit een enorm onbenut potentieel rond: veel studenten kunnen veel meer als ze meer worden uitgedaagd. Dat wordt nu rechtgetrokken.”

6 *Mis jij tijdens je studie natuurkunde ook verdieping?*

“Nee. Maar ik heb me naast mijn opleiding veel beziggehouden met bestuursfuncties. Ook inhoudelijk heb ik nooit wat gemist. Bij natuurkunde hangt een sfeer waarin je medestudenten het goed, zelfs normaal vinden als je je wilt verdiepen. Als wij meer willen weten, lopen we gemakkelijk even naar een docent. Natuurkundigen gaan bijna zonder uitzondering natuurkunde studeren omdat ze door het vak gegrepen worden. Niet vanwege zoiets als carrière-perspectieven.”

7 *Dus natuurkundestudenten hebben de Honours Academy niet nodig?*

“Nou, de Academy biedt veel meer dan het vrijwillig lezen van een extra boek. Het is uitgedaagd worden je nog verder te verdiepen, je werkt samen met andere studenten, je doet een buitenlandstage.”

8 *In een reactie op een nieuwsbericht over de Honours Academy op Voxlog.nl, zei iemand dat als 1 op de 10 studenten per semester 7,5 ECTS extra naast hun studie kan doen, er iets mis is met het reguliere aanbod.*

“Dat is een goeie. Ik wil geen arrogante bèta lijken, maar bij veel opleidingen kan meer van de studenten gevraagd worden dan nu het geval is. En het is ook een financiële kwestie: er is niet genoeg geld om alle studenten zoveel college-uren aan te bieden. In het ideale onderwijs wordt iedereen in die mate uitgedaagd dat ze op hun toppen van hun tenen lopen. Krijgt iedereen het onderwijs dat bij hem of haar past. En ja, nu valt er dus een deel buiten de boot.”

9 *Een deel? 90 procent! Is 10 procent genoeg?*

“Moeilijk te zeggen. Niet voor de 25 procent van de studenten die aangaf meer uitgedaagd te willen worden. Maar aan de andere kant lijkt 10 procent me een aardige schatting van het percentage studenten dat er echt bovenuit steekt.”

10 *25 procent van de studenten met de hoogste cijfers wordt uitgenodigd om te solliciteren voor een plekje in de Academy. Maar hoe moet dat dan met studenten die excellent kunnen worden bij meer uitdaging?*

“Iedereen zou de kans moeten krijgen om te solliciteren.”

11 *De besten worden bediend om nog beter te worden.*

“Het is een dilemma. De universiteit had niet veel keuze. Een plan bedoeld voor alle studenten zou het waarschijnlijk niet gehaald hebben: de minister mikte op plannen voor topstudenten. Het is goed als studenten met een bovengemiddeld talent meer worden uitgedaagd. Maar het is niet goed als dat ten koste gaat van het reguliere onderwijs. De tijd en energie die de staf in excellente studenten steekt, mag niet ten koste gaan van de rest. En daar ben ik wel bang voor. In het plan staat dat docenten die veel tijd kwijt zijn met het begeleiden en coachen van excellente studenten, worden vrijgesteld van andere taken. Tussen de regels door lees ik dan dat ze vrijgesteld worden van onderwijs aan gewone studenten.”

12 *Je zou het niet verwachten van een AKKU-lid: extra onderwijs voor een klein elitegroepje voorstaan.*

“AKKU wil toponderwijs voor iedereen. Maar dat betekent niet hetzelfde onderwijs voor iedereen. Niet iedere student kan evenveel. Je kunt ook toponderwijs krijgen als je niet deelneemt aan excellentieprogramma's. De universiteit moet wel voorkomen dat de 'gewone' studenten zich tweederangs studenten gaan voelen en daardoor ook minder gemotiveerd worden. Dat is een risico. Het college van bestuur denkt juist dat de rest zich zal optrekken aan slimmere medestudenten. We zullen het zien.” x

Tekst: Anne Dohmen

Fotografie: Duncan de Fey

Hier is de

CRISIS

Is de huidige crisis wel echt een economische crisis? Of gaat er een andere crisis onder schuil? En welke wereld staat ons na deze crisis te wachten? *Vox* vroeg acht Nijmeegse wetenschappers om een analyse. En kwam thuis met inzichten over armoede, decadentie, hebzucht, in zichzelf gekeerde managers en kuddegedrag.

**Martin van Zuijlen, hoogleraar
Stochastiek en Financiële wiskunde**

'Beter luisteren naar wiskundigen'

"Als je tegenwoordig rondloopt op de beursvloer of dealingroom van de grote banken en verzekeringsmaatschappijen, dan valt op dat de experts een veel grotere plaats zijn gaan innemen dan zo'n tien, vijftien jaar geleden. Het wemelt nu van de academici en *whizzkids*

die diep kunnen nadenken over allerlei financiële instrumenten. Dat het toch mis gaat, heeft één hoofdoorzaak. In de huidige financiële wereld worden bijna alle besluitvormingsprocessen gestuurd door managers. Die mensen hebben volstrekt onvoldoende inzicht in de complexe financiële producten, maar ze nemen wél alle besluiten. Naar de specialisten wordt te weinig geluisterd. Je hoort nu mensen pleiten voor een versimpeling van de financiële producten, maar daarmee mis je de clou. Je moet gewoon de deskundigen meer ruimte geven, ook al om-

**Peter Rietbergen, hoogleraar
Cultuurgeschiedenis**

'Er moeten grenzen aan de hebzucht gesteld worden'

"Wat we meemaken is niet eerder voorgekomen: cultuurwetenschappelijk fascinerend, vanuit humaan oogpunt schokkend. Al decennialang is er te veel geld in omloop dat niet verdiend is, waar geen geproduceerde waarde tegenover staat. Wie iets van de westerse cultuurgeschiedenis weet, had het kunnen zien aankomen. Het begon al in de negentiende eeuw met de democratisering van 'luxe'. Toen ontstond een consumentisme dat niet meer voorbehouden was aan de elite, maar ook door de burgerij en de arbeidende bevolking werd nagestreefd, nu ook in Azië en delen van Afrika. Het is onzin om te suggereren dat westerse decadentie de oorzaak is: je verklaart er niets mee en veroordeelt iedereen die streeft naar meer. Je zegt eigenlijk: we zijn allemaal schuldig. En dat is natuurlijk waar.

Ik heb wél ethische problemen

met diegenen die risico's hebben genomen vanuit tomeloze hebzucht. Aan de CEO van een bedrijf mag je hogere ethische eisen stellen dan aan een werknemer achter de lopende band. De eersten worden betaald voor een brede blik. Juist zulke lieden hebben door schaamteloze zelfverrijking de crisis mede veroorzaakt. De les lijkt duidelijk: het individu is niet geschikt om zelfcontrole uit te oefenen. Dus moet onze liberaalkapitalistische cultuur toch gecontroleerd worden en moet gesanctioneerde dwang worden uitgeoefend. Als mensen zich in de toekomst willen beschermen tegen massawerkeloosheid en armoede, moeten zij, collectief, grenzen aan de hebzucht van de mens durven stellen. Maar kunnen we dat besef verwachten van en opleggen aan de bevolkingen van China of India? Zij verwijten dat wij eerst onszelf hebben verrijkt en nu willen verhinderen dat zij ook de vruchten plukken. Uiteindelijk denk ik niet dat deze crisis het meest bepalend zal zijn voor de nabije toekomst. Minder luxe is pijnlijk, maar niet onleefbaar. Mij lijkt dat het gevaar schuilt in de gevolgen van klimaatverandering, gekoppeld aan voortdurend consumptisme. Grondstoffenmisbruik, overstromingen, droogte en voedselgebrek (en de oorlogen die eruit voortkomen): dan zullen mensen massaal sterven. Als we die twee, nauw gerelateerde, zaken niet gaan beheersen, wordt de 21ste eeuw een ramp. Wij moeten een nieuwe cultuur scheppen, om die problemen het hoofd te bieden." /MP

**Esther-Mirjam Sent, hoogleraar
Economische theorie en beleid**

'Economie is vooral een sociale wetenschap'

"Of je het nu hebt over de nationalisatie van Fortis, over de 20 miljard euro van Wouter Bos of over de plannen van de zeven grote industrielanden, om dit alles te doorgronden heb je eigenlijk maar één *key word* nodig: vertrouwen. De banken hebben geld van ons in beheer, en gebruiken dat weer voor andere doeleinden, ervan uitgaande dat wij die banken vertrouwen, en niet met z'n allen ons geld gaan opeisen. Kernprobleem in deze crisis is vooral het onderlinge wantrouwen tussen de banken, zodat ze elkaar niets meer willen lenen.

Als gedragseconoom ken ik aan vertrouwen een veel groter gewicht toe dan aan hebzucht. Adam Smith schreef al in 1776 dat bakkers, brouwers en slagers niet uit menslievendheid hun spullen verkopen, maar uit welbegrepen eigenbelang. Economie draait om eigenbelang en hebzucht. Het punt is alleen dat

er een mechanisme moet zijn dat de hebzucht in toom houdt. Daárin falen het marktsysteem en de toezicht momenteel. Dat falen mag je toeschrijven aan allerlei factoren, zoals de beperkte rationaliteit van de spelers op de markt, aan emoties en sentimenten, aan wantrouwen, of aan de beperkte informatie die voorhanden is. Doordat het mechanisme uit evenwicht is geraakt, is er nu veel te ruim baan voor eigenbelang en hebzucht. Wil je zo'n crisis voorkomen, dan zal de economie als wetenschap van koers moeten veranderen. Economie wil al decennialang zo hard worden als de natuurwetenschappen, maar we gaan dan voorbij aan het feit dat het vooral een sociale wetenschap is. Dat vereist andere technieken, andere inzichten, andere verklaringsmodellen. Ik denk met vele anderen dat de economie daar tot nu toe van wegloopt, en zich vastbijt in de volledige rationaliteit van de mens, omdat het alternatief onmetelijk veel ingewikkelder is. Bestaande modellen zeggen nu dat we moeten instappen op de beurs, omdat de koersen zo laag zijn, en toch doen mensen dat niet. Omdat er angst is, gebrek aan vertrouwen en kuddegeest. De Nijmeegse tak van de economie, met grote ruimte voor psychologie en beperkt rationeel handelen, heeft dankzij de crisis de wind in de zeilen. In die zin ben ik wel gelukkig met de huidige malaise. Het is kennelijk nodig geweest om ook ons als economen met z'n allen wakker te schudden. We hebben veel te lang vastgehouden aan het rationele discours." /PvdB

dat je weet dat als de technieken er eenmaal zijn, ze ook worden gebruikt. Deskundigen hebben de afgelopen jaren al gewaarschuwd voor de grote risico's, maar ze werden genegeerd. Waarom zouden we ons druk maken, was de redenering, en: als wij het product niet op de markt brengen, dan doet de concurrentie dat wel.

Het belangrijkste euvel is het gebrek aan doorzichtigheid van de risico's, in combinatie met het gebrekkige toezicht. Beide moet je versterken, om nog eens zo'n crisis te voorkomen. Daarnaast moet de perverse be-

loningsstructuur binnen de financiële instellingen worden aangepast. Toevallig heeft onze afdeling, samen met een andere onderzoeksgroep, vorige week een rapport uitgebracht, dat aansluit op een van de zwakke schakels in het stelsel, de illiquide derivaten. De onderliggende waarde van dergelijke derivaten is vaak zeer onduidelijk en niet verhandelbaar. Zo zijn er bijvoorbeeld derivaten waarbij je kunt inzetten op de gemiddelde temperatuur in Groenland in 2020. Voor zo'n derivaat is vaak geen marktwaarde voorhanden, en omdat ze bovendien vaak buiten de

balans worden gehouden, kun je ze beschouwen als de zwarte gaten in de financiële ver slaglegging. Maar intussen kleven er natuurlijk wel enorme risico's aan. Deze derivatenmarkt groeit snel en er is behoefte aan een goed onderbouwde wiskundige risicoanalyse. Zo'n analyse ligt nu op tafel, en als die in de financiële wereld wordt ingevoerd zal de kans op een nieuwe crisis aanzienlijk verminderen, zeker in combinatie met andere noodzakelijke maatregelen. Mijn boodschap is simpel: luister beter naar de wiskundigen." /PvdB

Rick van Baaren, sociaal psycholoog

'Het is de schuld van de massa'

"Mensen letten in het dagelijks leven constant op wat de ander doet. Menselijk gedrag is de norm van menselijk gedrag. Er zijn injunctieve normen – dus: je hóórt aandelen laag in te kopen en hoog te verkopen – en er zijn descriptieve normen. Die laatste zijn veel sterker: je doet niet wat je moet doen, maar wat de rest doet. Denk aan geweld op straat:

iemand kan zomaar in elkaar geslagen worden met een hele groep mensen eromheen, terwijl niemand iets doet. Imitatiegedrag wordt sterker bij onzekerheid. Het financiële systeem is voor de meeste mensen te complex en veroorzaakt daarmee veel onzekerheid. Daarbij is de toekomst nu ook onzeker. En dus loopt iedereen achter elkaar aan. Er is een voorhoede die aandelen gaat verkopen. Als dat uit de incidentensfeer komt, zorgt die onzekerheid voor een sneeuwbaaleffect: iederéén gaat z'n aandelen verkopen. Het herstel van dit sneeuwbaaleffect zal zeker niet uit de massa komen, maar juist óók weer uit die voorhoede.

De massa is in wezen verantwoordelijk voor de kredietcrisis. Wij – de massa – hebben boven onze macht gewerkt, deden mee aan iets waar we niet genoeg verstand van hebben. Het laatste wat de massa moet doen, is dan

ook de schuld afschuiven op de topmanagers. Iedereen wil resultaat, iedereen wil winst. Op die manier creëer je mensen die dat gaan beloven. Wij denken allemaal recht te hebben op voorspoed en winst. Als het slecht gaat, gaan we met onze vinger wijzen. Maar we hebben het allemaal zelf gestimuleerd.

De massa leert niet, verandert nooit. Het is de aard van het beestje. Maar hoogmoed corrigeert zichzelf altijd. De massa gaat zich nu ook steeds meer terugtrekken. Wil het verlies beperken, in plaats van de winst maximaliseren, zoals voorheen. Maar

als het straks weer goed gaat, vergeten we dat. Over een paar jaar zal de lijn weer stijgende zijn en weer een of twee jaar later zal de massa weer instappen. Dat proces herhaalt zich al tijden. Ik denk wel dat de overheden van elke crisis leren. De verantwoordelijken leren wél, het volk niet. De handicap van de verantwoordelijken is echter dat de massa steeds massaler wordt. Dat maakt het moeilijker om te corrigeren.

Aan deze crisis zit ook een voordeel voor de massa: we worden er psychisch sterker van. Het is geen spelletje, het is echt. Het is niet slecht om op deze manier gecorrigeerd te worden. Met beide benen terug op de grond gezet te worden. Mensen worden er realistischer van, wijzer. Er zijn generaties die nooit economische tegenslag meemaken, maar als je levensstandaard omlaag gaat, pas je je aan. En leer je." /AD

Crisis, welke crisis?

Op *Voxlog.nl* gaven Nijmeegse studenten hun mening over de kredietcrisis.

Eva (vijfdejaars biologie)

"Na de kredietcrisis zal de wereld er nog hetzelfde uitzien. Ik denk alleen dat het negatieve gevolgen kan hebben voor de rente van mijn lening bij de IB-groep. De economie gaat vanzelf weer groeien."

Janna en Sanne (vijfdejaars Nederlands)

Sanne: "Wij hebben allebei geld gespaard bij Icesave."

Janna: "De onzekerheid is het ergste. En het is lastig dat je niet bij je geld kunt."

Vincent (vierdejaars bedrijfswetenschappen)

"Ik denk dat er niet zoveel zal veranderen door de kredietcrisis. Het financiële systeem zal zich herstellen en door overheidsingrijpen zal alles weer op zijn pootjes terecht komen. Ik verwacht niet dat er een recessie zal komen."

Jaap (vierdejaars bedrijfswetenschappen)

"De wereld zal wel veranderen. Het ongedekt uitgeven van geld zal niet meer mogelijk zijn en banken moeten beter oppassen. Ik denk dat de hele wereld lijdt onder deze crisis, dus voor de machtsverhoudingen maakt het niets uit. Ik verwacht niet dat de recessie en werkloosheid zo erg worden als in de jaren dertig van de vorige eeuw. Zorgen over mijn eigen financiële situatie heb ik niet. Ik denk dat dat voor de meeste studenten geldt, tenzij ze een eigen bedrijf hebben."

Jair van der Lijn, universitair docent
Centrum voor Internationaal Conflict
Analyse & Management, tevens verbonden
aan instituut Clingendael

'Westen gaat nog meer navelstaren'

"De internationale systemen zijn tegenwoordig veel meer geïntegreerd dan bij de crisis van 1929, maar ik denk niet dat dit verklaart waarom de crisis zo snel om zich heen grijpt. Ook in 1929 verspreidde de crisis zich heel snel. Wat wél gebeurt door de toegenomen globalisering, in de zin van toegenomen internationale regulering, is dat deze crisis waarschijnlijk eerder dan in 1929 een halt wordt toegeroepen. Om in termen van domino's te spreken: zowel nu als in 1929 zijn de dominosteentjes in rap tempo gaan vallen, en het lijkt erop dat we nu meer vingers hebben om al die dominosteentjes vroegtijdig gecoördineerd te kunnen tegenhouden.

Ontwikkelingslanden zullen het meeste lijden onder de kredietcrisis. Zeer waarschijnlijk neemt de economische groei in het westen af. Aangezien we hier in Nederland een vast percentage van het bruto nationaal product gebruiken voor ontwikkelingshulp, zal die hulp minder snel groeien of zelfs afnemen. Bovendien zijn landen geneigd om in perioden van economische tegenspoed meer protectionistisch te zijn en willen ze de eigen markt beschermen. Voor producten uit zuidelijke landen is op die markt dan geen plaats. De toename in armoede die daarop volgt, vormt een aanjager voor conflicten. Bij een recessie gaan we eerder navelstaren dan ons bemoeien met Afrika, waarvan het bestaat, om het bot te zeggen, voor Nederland niet zo veel uit maakt. Momenteel zijn er een heleboel smeulende conflicten in de

zuidelijke wereld. Daar moet je altijd alert op zijn, niet alleen nu. Je moet economische ontwikkeling stimuleren en de bestuursstructuren verstevigen, zaken die in het huidige klimaat meer dan ooit *wishful thinking* zijn.

Wellicht heeft de crisis gevolgen voor het machts-evenwicht in de wereld. Al jaren wordt voorspeld dat

het machts-evenwicht van de Verenigde Staten gaat verschuiven naar het oosten. Vooruit: China is een groeiende economie, maar het zal lang duren voordat dit land qua economie de omvang heeft bereikt van de Verenigde Staten. Hoe de wereld er de komende eeuw uit gaat zien, is moeilijk te zeggen. De invloed van zo'n economische recessie zal een aantal jaar aanhouden, maar op de lange termijn is het effect van de kredietcrisis waarschijnlijk te verwaarlozen." /MP

Paul Klep, hoogleraar Economische en sociale geschiedenis

'De staatsschuld kan de VS nekken'

"De economische crisis heeft invloed op de economische politiek en op de heersende ideologie. In het verleden – zoals de jaren dertig – was protectionisme vaak het toverwoord in tijden van crisis. Inmiddels beseffen we wel dat de economische verwevenheid te groot is waardoor de nadruk nu vooral ligt op overheidsingrijpen. Dat is vooral voor de VS een revolutionaire nieuwe richting. Zelfs onder deze omstandigheden noemen sommige republikeinse groepen het reddingsplan van Bush een vorm van 'on-Amerikaans socialisme'. Spannend is in dit verband hoe de overheids-

schuld zich ontwikkelt. Een drastische vergroting van de staatsschuld als gevolg van de crisis, kan de militaire, industriële, commerciële en bancaire structuur van een land wezenlijk aantasten en daarmee de machtsverhoudingen in de wereld veranderen. Vraag dat maar aan onze eigen koning Willem I, die gedurende zijn bewind van 1813 tot 1839 geen veer van zijn gat kon blazen. Nederland tuimelde daardoor in de internationale rankings en kon zelfs niet voorkomen dat een deel van het land, België, zich afscheidde en onafhankelijk verklaarde. Kun je als overheid dan niet beter geen schulden maken en de crisis rustig uitzitten? Nee, want voor je het weet, ben je nog verder van huis. Dat gebeurt wanneer de recessie de middenklasse treft. Bijvoorbeeld doordat een

instorting van de economie en een hyperinflatie het spaargeld en de pensioenen waardeloos maken. Dan is de beer pas goed los. Dat zagen we in het Europa van de jaren dertig, waar dictators – voorzien van een

repressieapparaat naar binnen en oorlogsdreiging naar buiten – , inclusief populisme, fascisme en racisme, de wind meekregen.

Maar bedenk wel: rendementen uit het verleden geven geen garantie voor de toekomst. Daarmee bedoel ik dat de actualiteit en de toekomst altijd anders zijn dan het verleden, daarom zie ik niets in het domweg toepassen van historische lessen. Het verleden biedt daarentegen wel belangrijke aanknopingspunten voor het stellen van kritische vragen aan het heden en de toekomst." /RG

Jo Bardoel, bijzonder hoogleraar Mediabeleid:

'Hoogleraren hebben paniek voorkomen'

"Als ik kijk naar de rol van de media in de financiële crisis, zie ik dat ze meer volgend zijn geweest dan construerend. De media liepen achter het nieuws aan. De gebeurtenissen volgden elkaar zo snel op dat er weinig gelegenheid was om zelf het nieuws te bepalen. De massamedia dragen natuurlijk wel bij aan de crisis doordat ze het slechte nieuws sneller dan ooit verspreiden. Ze dragen ook bij aan een grotere verontrusting in de samenleving. De politiek heeft de afgelopen weken steeds snel gereageerd op problemen in de financiële wereld. En de boodschap die politici uitdroegen, 'laten we vooral niet in paniek raken', hebben media ook verspreid. Ik geloof dus niet dat de media in deze crisis een onverantwoordelijke rol hebben gespeeld. Er is in ons land nauwelijks paniek geweest. Behalve dat de journalisten zich rustig hebben gedragen, komt dat mogelijk ook omdat in de berichtgeving rondom de crisis een relatief grote rol was weggelegd voor deskundigen, vaak hoogleraren. Die deskundigen zetten de zaak over het algemeen in een bredere context en dat heeft een dempende werking. De be-

richtgeving over de kredietcrisis maakt een andere ontwikkeling duidelijk in de journalistiek. Die is het afgelopen decennium meer servicegericht geworden. Men lijkt zich meer bewust dat de informatie goed moet worden vertaald naar de burger. Je ziet dat terug in duidelijke vraag/antwoord-informatie in de trant van 'welk risico loopt mijn pensioen?', of 'hoe zit het met de hypotheek van mijn huis?' Ik denk dat uit de kredietcrisis wel iets goeds kan voortkomen. Het zou heel goed zijn als de discussie over de rol van de markt, de overheid en de samenleving opnieuw werd gevoerd in Europa. We hebben de afgelopen decennia het marktdenken teveel voorop laten staan. In Europa is mediabeleid in voorbereiding waarbij vanuit dit doorgedreven marktdenken de publieke omroep het risico loopt om te worden gemarginaliseerd. Een herwaardering van de publieke zaak is hard nodig." /MZ

Grahame Lock, hoogleraar Politieke filosofie

'The worst of all worlds'

"Het probleem is dat de onderliggende ideologie, die van het neoliberalisme, met deze crisis niet ten einde komt. De hele samenleving immers is gestoeld op het dogma dat het individu de bouwsteen is van de maatschappij. Alles wordt gebouwd op de zogenaamde 'vrije keuzes' en 'preferenties' van mensen. In de praktijk gaat het neoliberalisme gepaard met de beruchte economische globalisering waar we nu onder lijden, maar ook met talloze structurele hervormingen in de samenleving: de privatisering en de invoering van het 'marktprincipe' bij openbare diensten als gezondheidszorg, onderwijs, energie en nog veel meer. Het gevolg is een hyperbureaucratisering die haar weerga

niet kent. Privatisering en markt zijn niet bureaucracy-busting, maar leiden juist tot oneindig meer bureaucratie. Een op de zeven van alle managers heeft als taak om andere managers te controleren, en dat zal alleen maar meer worden. Want het neoliberalisme is het regime van audit en controle. Alles wordt duizend keer gemeten, gecontroleerd en gesurveilleerd. In tegenstelling tot de eigen retoriek is het neoliberalisme dus een vijand van de vrijheid. Zelfs de taal van sociale communicatie is de taal van het neoliberalisme geworden. Het ingrijpen van de overheden dat we nu meemaken betekent helaas geen fundamentele correctie. Iedereen haast zich te zeggen dat het tijdelijke correcties zijn, en dat snel weer alles aan de markt wordt overgedragen. Dat de staat zo handelt, is te begrijpen. Niet alleen omdat het neoliberalisme een onverbetterlijk fundamentalisme is, maar ook omdat vrijwel alle politieke partijen neoliberaal zijn, ook de partijen die zich abusievelijk 'links' noemen. Misschien dat ook het neoliberalisme nog eens bezwijkt onder haar eigen gewicht, maar deze implosie van de samenleving laat zich moeilijk in beelden vatten. Voorlopig zie ik een voortwoekerende economische crisis, en desondanks de voortzetting van het structurele neoliberalisme – 'the worst of all worlds'." /PvdB

De zeebaars met saffraansaus w
bijzonder smaakvol!

Mijn eigen specialiteit is trouwe
optimaliseren van de ICT infra
van de Belastingdienst. Da
ik druk bezig met het koppe
systemen en de communicat
hinnen onze co

Werk is wellicht niet het eerste waar je aan denkt als je net een culinaire belevenis achter de rug hebt. Behalve als je werkt voor het Centrum voor ICT van de Belastingdienst. Dan kun je wel eens net zo in vervoering raken van je eigen werkzaamheden als van de specialiteit van het restaurant waar je net geweest bent.

Zo gek is dat niet, als je bedenkt wat wij allemaal realiseren. Binnen één van de meest complexe ICT-omgevingen van Nederland verzorgen we de volledige technische infrastructuur achter de heffing, controle en inning van belastingen. En zijn we inmiddels ook verantwoordelijk voor de uitbetaling van toeslagen.

Omdat onze toepassingen een publiek van 16 miljoen Nederlanders bereiken, is het bijna onvermijdelijk dat er ook wel eens iets fout gaat. Juist omdat we ons ervan bewust zijn dat zelfs het allerkleinste foutje grote consequenties kan hebben, zijn we continu bezig onze dienstverlening te optimaliseren. Voor onze medewerkers brengt dat inhoudelijk interessante werkzaamheden met zich mee. Zo werken we voortdurend aan het verder verbeteren van de uiterst complexe ICT-infrastructuur van de Belastingdienst. Werken als ICT'er bij de Belastingdienst betekent werken met ongekende mogelijkheden. In je werk, waar je in een vooruitstrevende werkomgeving optimaal kunt presteren. Maar ook voor jezelf, in vrijwel elke gewenste richting op het gebied van ICT.

Wil je meer weten over een loopbaan als ICT'er bij de Belastingdienst?

Kijk dan op www.belastingdienst.nl/ict.

**Belastingdienst
Centrum voor ICT**

**Werk waar je
trots op bent**

In de interviewreeks 'De fascinatie' gaat Vox op zoek naar wat het hart van Radboud-wetenschappers sneller doet kloppen. Dit keer Ruerd Ruben, hoogleraar Ontwikkelingsstudies. Hij werkte mee aan de eerste Max Havelaar-transporten vanuit Nicaragua. Het boek dat Ruben schreef over de effecten hiervan, wordt op donderdag 23 oktober gepresenteerd.

De fascinatie van Ruerd Ruben

Kiezen voor de koffieboer

Je zou het op het eerste gezicht niet zeggen, maar Ruerd Ruben – klein van stuk en met blauwe pretogen achter een studentikoos briljetje – is van huis uit econoom, of beter: macro-econoom. Samen met een leerling van Nobelprijswinnaar voor de Economie Jan Tinbergen maakte hij op zijn Amsterdamse studentenkamer grootse modellen om de armoede in de wereld aan te pakken. Ze berekenden met precisie hoe een land als Maleisië of Pakistan er over vijftig jaar uit zou zien, gegeven de stand van het kapitaal en de aanwezige hulpbronnen.

Ruben grinnikt er nu om. De kamer van Ruben aan de Thomas van Aquinostraat herinnert aan zijn tijd in Nicaragua. Kleurige posters en boeken met Zuid-Amerikaanse gezichten. De hoogleraar Ontwikkelingsstudies en directeur van het Centrum voor Internationale Ontwikkelingsstudies (CIDIN) gaat verzitten en zegt: "Ik denk dat we nu veel beter weten dan toen ik

werd opgeleid wat we wel en niet moeten doen."

Als je hoogleraar bent bij ontwikkelingsstudies, haal je het grote zelfvoldane gevoel niet zozeer uit wetenschappelijke publicaties of uit een succesvolle lezing. Dan wil je vooral wat doén, wat betekenen voor al die mensen zonder welvaart. "Ik vind dat je je als wetenschapper moet afvragen wie voordeel heeft bij je werk", zegt Ruben. "Je hebt een standpunt in te nemen, je moet kiezen ten behoeve van wie je werkt."

Een teken van succes

Het wordt alleen maar slechter in de wereld: er komen meer conflicten, meer ongelijkheid en meer armoede, zeggen prominenten als Jan Pronk, oud-minister van Ontwikkelingssamenwerking. Ruben denkt daar anders over. "Ik zeg helemaal niet dat het goed gaat, maar ik vind wel dat er een heleboel positieve ontwikkelingen zichtbaar zijn." Bij een bezoek aan Nicaragua,

een jaar of zes geleden, ontdekte hij dat veel boerencoöperaties die hij twintig jaar geleden had helpen opzetten, ter ziele waren. De mensen hadden de grond onderling verdeeld. "De oppervlakkige waarnemer zou zeggen: verdorie, dat is mislukt. Maar eigenlijk is het een teken van succes. Deze boeren waren kennelijk sterk genoeg om het voortaan individueel te doen. Ze hadden veel kennis opgedaan over landbouw, ze hadden geleerd hoe ze zich moesten organiseren, hun kinderen zijn naar school gegaan, een enkeling is een winkeltje begonnen. Ze zijn dus niet alleen in materieel opzicht beter af, maar ook wat zelfstandigheid betreft. Het feit dat mensen het anders doen dan wij het oorspronkelijk hadden gepland, hoeft helemaal niet te betekenen dat ze slechter af zijn." Die andere, optimistischere visie heeft ook te maken met zijn manier van kijken als wetenschapper. Hij is afgedaald naar het allerlaagste schaalniveau: dat van

Ruerd Ruben

Geboren op 02-06-1954
te Veenendaal

- 1973-1980 Studie economie, Vrije Universiteit Amsterdam (doctoraal, cum laude)
- 1976-1979 Onderzoeksassistent internationale economische relaties, Vrije Universiteit
- 1982-1986 Directeur Departement Landbouweconomie, Nationale Universiteit van Nigaragua (in opdracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nicaragua)
- 1986-1988 Adviseur voor regionale ontwikkeling en landhervorming in Nicaragua (in opdracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken)
- 1989-1992 Directeur centrum voor plattelandsontwikkeling, San Jose, Costa Rica
- 1993-2006 Hoofddocent bij de afdeling ontwikkelingseconomie, Universiteit Wageningen
- 1997 Promotie ontwikkelingseconomie Vrije Universiteit Amsterdam
- 2000-heden Medewerker van het International Food Policy Research Institute (IFPRI), Washington D.C.
- 2006-heden Hoogleraar Ontwikkelingsstudies en directeur van het Centre for International Development Issues Nijmegen (CIDIN)

Ruerd Ruben leidt een aantal internationale onderzoeksprojecten op het gebied van ontwikkelingsvraagstukken. Hij is bestuursvoorzitter van de Stichting Agrofair Assistance in Barendregt, dat de internationale bananenhandel onder het Max Havelaarkeurmerk organiseert. Zijn nieuwste boek: *The impact of Faire Trade*, edited by Ruerd Ruben

FOTO: DUNCAN DE FEY

'8 tot 10 procent van de inkomsten, dat is wat je in de winkel meer betaalt, gaat niet naar individuele boeren maar naar het dorp waar de boer woont'

het individu en de huishoudens. "Ik weet nu dat het weinig zin heeft om iets te zeggen over het hogere schaalniveau als je niet begrijpt hoe het op het lagere schaalniveau werkt."

Niet dat Ruben op eigen houtje het licht zag. Zijn hele vakgebied heeft een shift gemaakt. Ontwikkelingseconomie en ontwikkelingsstudies zijn microvakken geworden. Ontwikkeling begint op dat microniveau, is nu de aanname. Die algemeen is geaccepteerd, getuige ook de Nobelprijs voor de Vrede voor Muhammad Yunus in 2006, de Indiase grondlegger van het microkrediet: kleine leningen aan arme ondernemers.

Ruben gaat in zijn onderzoek net een stapje verder. Hij kijkt of die individuen of huishoudens hun positie kunnen versterken door samen te werken. Dat deed hij in Nicaragua en dat doet hij nu nog steeds. De laatste vrucht van zijn arbeid ligt op tafel: 'The impact of Fair Trade', een studie naar de effecten van 20 jaar Fair Trade, koepel van alle nationale Max Havelaars. Ruben verrichtte het onderzoek in opdracht van de Stichting Solidaridad, de Nederlandse oprichter van Max Havelaar, dat 23 oktober z'n twintigjarig jubileum viert. Hij verzamelde gegevens van 1500 Fair Trade en niet-Fair Trade-boeren uit zeven ontwikkelingslanden. Verrassend ge-

noeg blijken de Fair Trade-boeren er niet direct veel beter voor te staan dan hun burens. "We hopen natuurlijk allemaal dat die mensen rijker zijn geworden, maar dat valt dus tegen. Eigenlijk zijn ze niet veel rijker dan hun burens, maar op veel andere punten zijn ze beter af."

Hoe is het mogelijk dat ze geen hoger inkomen hebben?

"Veel Fair Trade-producten worden in de regio verhandeld en daardoor gaat de prijs voor niet-Fair Trade-boeren ook mee omhoog. Dus het goede nieuws is dat die burens het ook beter zijn gaan doen. En vergeet niet dat veel effecten van Fair Trade zich verspreiden over een groter gebied. Dat is de afspraak die destijds is gemaakt: 8 tot 10 procent van de inkomsten, dat is wat je in de winkel meer betaalt, gaat niet naar individuele boeren maar naar het dorp waar de boer woont. Voor een nieuwe school, een nieuwe weg, elektriciteit, een waterput."

In welk opzicht zijn de Fair Trade-boeren wel beter af?

"Armoede heeft niet alleen te maken met een gebrek aan geld, maar ook met het hebben van een toekomstperspectief. Als je dat gaat meten, blijken Fair Trade-boeren een langere tijdshorizon te hebben en in staat te zijn om meer risico te nemen. Ze

sturen hun kinderen vaker naar school, ze zijn beter bestand tegen tegenvallers, ze zijn beter georganiseerd en ze kunnen ook beter onderhandelen. Maar ja, dat is een lastig verhaal, dat kun je niet achterop een koffiepakje zetten."

Niets spannender dan Nicaragua

De kleine Ruerd is een jaar of tien als de meester zijn leerlingen vraagt een opstel te schrijven over 'wat je later wilt worden'. Een peulenschil voor Ruerd, want het staat voor hem al vast; hij wordt zendeling. "Ik wist toen al heel duidelijk dat ik iets wilde doen aan die internationale verhoudingen, aan armoede en uitsluiting."

Pardon? Welk kind van tien jaar wil nou niets liever dan werken aan de verschillen tussen arm en rijk?

Ruben kijkt op. Een verongelichte blik. Alsof de gedachte dat niet iedereen ontwikkelingswerk zo hoog in het vaandel heeft, even bij hem moet neerdalen. Dan herstelt hij zich. "Ik denk dat dat mij een beetje met de paplepel thuis is ingegeven. Wij zaten in een protestants milieu. Op mijn school werd veel verteld over het leven in Afrika en Zuid-Amerika. Maandagochtend namen we standaard geld mee naar school voor een ontwikkelingsproject, elke maand een ander. En ik had al heel jong

een heel sterk gevoel voor rechtvaardigheid, een besef dat wat wij hier hebben anders kan worden verdeeld.”

Ook bij het gezin Ruben aan tafel – zijn vader was predikant – werd over ongelijkheden gepraat. “Het christendom is een vrij radicale godsdienst, in die zin dat het heel duidelijk de verschillen tussen arm en rijk neerzet en de boodschap meegeeft dat als je daar iets aan wilt veranderen, je dat niet in de marge moet doen.”

De kans van zijn leven deed zich voor toen collegeleden van de Vrije Universiteit (VU), waar Ruben studeerde, tijdens de universiteitsraad een voorstel deden over samenwerking met een buitenlandse universiteit. Ze wilden een samenwerkingverband met Indonesië, dat in die tijd – we leven in 1979 – met harde hand werd geleid door Soeharto. De emoties liepen hoog op. Ruben, in die tijd voorzitter van de studentenfractie. “Wij zeiden: laten we dat vooral niet doen. En we hadden ook een alternatief: Nicaragua.”

De deal: samenwerking met Indonesië én Nicaragua. Ruben en zijn vriendin werden gevraagd vorm te geven aan de samenwerking met Nicaragua. “Dat hebben we toen met liefde gedaan”, zegt Ruben. In die dagen was er voor jonge idealisten niets spannender dan Nicaragua. De linkse Sandinisten hadden de macht overgenomen en het land lag open voor vernieuwingen. Een ideale omgeving om naar hartenlust te experimenteren. Ruben en zijn vriendin trouwden en pakten twee koffers.

Een leeggelopen universiteit

Toen Ruben met zijn koffer op een stoffige zandweg in de hoofdstad Managua stond, was hij 27 jaar en de vlees geworden hoofdpersoon uit zijn eigen schoolopstel. Al was hij meer ontwikkelswerker dan zendeling. In Nicaragua was de landhervorming zijn ding. De Sandinisten wilden het land aan de landloze boeren geven en Ruben speurde met een helikopter naar grote stukken grond.

Op de universiteit van Nicaragua werd hij met open armen ontvangen. De wetenschappers daar

die iets met landbouweconomie deden, waren overgestapt naar de rijksoverheid. Er moest een heel nieuw staatsapparaat worden opgebouwd, mét een ministerie van landhervorming. De afdeling agrarische economie van de universiteit was leeggelopen. Er was geen enkel staf lid meer, maar wél zevenhonderd studenten. “Dus wij begonnen gewoon maar de meest gemotiveerde studenten studentassistent te maken. Je liep door de aula en dacht: wie zal ik eens nemen? Het mooie is: mijn eerste studentassistent is nu rector van de Universiteit van Nicaragua. Dat is dus wel een gouden greep gebleken.”

Uit die tijd kent hij Gerrit Huizer, tot voor tien jaar het boegbeeld van het Nijmeegse Derde Wereld

‘Het eerste suikertransport kwam als één klont aan in Rotterdam. We waren vergeten er een stofje aan toe te voegen’

Centrum (nu: CIDIN). Huizer kwam als adviseur van een internationale organisatie naar Managua. “Ik zie ‘m nog lopen over de weg richting hoofdstad. Hij liep altijd omdat ‘ie contact wilde hebben met de lokale bevolking”, zegt Ruben, en z’n ogen schitteren. “Het opvolgen van Gerrit heeft voor mij wel iets speciaals. Hij is gepromoveerd op de boerenbeweging in El Salvador en hij heeft iets ontdekt, waar ikzelf nog regelmatig tegenaan loop, namelijk dat een boerencollectief gebaat is bij een leider die een tijdje buiten de beweging heeft gezeten, bijvoorbeeld in de stad heeft gewerkt. Die dus nieuwe contacten en inzichten meebrengt.”

De boeren overtuigen

Ruben werkte in Nicaragua mee aan de eerste Max Havelaar-transporten. Stap één was de boeren overtuigen van het nut van een gezamenlijke export van producten als koffie en bananen onder de Max Havelaar-vlag. Het Max Havelaar-keurmerk garandeert importeurs dat ze het product hebben gekocht van boerenbedrijven tegen fatsoenlijke

handelsvoorwaarden, waaronder een eerlijke prijs. Met als doel dat boerenbedrijven zich kunnen ontwikkelen. Nu, twintig jaar na de oprichting van Max Havelaar, is Fairtrade een wereldwijde beweging met een jaaromzet van ruim 2,5 miljard euro. Maar in die eerste dagen stonden de boeren argwanend tegenover het idee om hun handel anders te gaan organiseren.

Hoe pakte je dat aan? Stapte je een boerderij binnen met de mededeling: wij Nederlanders hebben nou toch iets goeds bedacht?

“Ik was al veel op het platteland vanwege mijn werk in de landhervorming, dus ik kende veel boerenbedrijven. Ik had er goede contacten, dat scheelde. Veel boeren voelden zich altijd al uit-

gebuit en stonden daarom best open voor iets anders. Maar het duurde wel even voor we de boeren ervan hadden overtuigd dat het alternatief zou gaan werken. Er zat voor hen natuurlijk ook een risico aan vast, want als het niet zou lukken, was het nog maar de vraag of ze weer terug konden naar hun oude handelen. Dus daar moest lang over worden gepraat.”

Hoe heb je ze kunnen overtuigen?

“Solidaridad had het plan behoorlijk goed uitgewerkt. Er waren zekerheden ingebouwd die de boeren uiteindelijk over de streep trokken. De stichting had in Nederland al koffiebranders gevonden die garandeerden dat ze de koffie zouden branden. En supermarkten garandeerden dat ze de koffie op de schappen zouden zetten. Dat stelde de boeren een beetje gerust.”

Maar die eerste transporten naar Europa waren zo eenvoudig niet. Er ging ook wel eens iets mis. Zoals met de verscheping van suiker. “Het eerste transport kwam als één klont aan in Rotterdam. Zonde natuurlijk. We waren vergeten er een stofje

aan toe te voegen zodat dat de suiker niet ging klonteren.”

Mist u Nicaragua?

“Ja, ik mis het wel. Je kunt daar altijd bij iemand aankloppen. Mensen regelen onderdak voor je, gaan met je uit eten. In ontwikkelingslanden is natuurlijk meer buitenleven, je ziet elkaar vaker, maar er is ook een traditie van onderlinge solidariteit. Ik heb even gedacht dat ze juist daarom samen meer van de grond zouden kunnen krijgen, maar dat blijkt niet zo te zijn. Het feit dat de onderlinge samenwerking goed loopt, wil nog niet zeggen dat je zo’n Max Havelaar in één keer van de grond tilt. Die boeren moeten ook vertrouwen hebben in elkaar. Al die bananen en koffie gaan samen in containers en als de één slechte kwaliteit levert en de ander doet z’n best, dan krijgen ze aan het einde toch dezelfde prijs.” Waar hij ook wel eens naar terug verlangt, is de snelheid waarmee beslissingen werden genomen in het Nicaragua van toen. “Vandaag had je een idee, morgen voerden we het uit. Ook op de universiteit kon je snel dingen regelen. Als je vond dat je mensen nodig had om een klus te regelen, was dat binnen twee, drie weken voor elkaar.”

Dat heeft natuurlijk ook te maken met de veranderingen waar het land in de jaren tachtig om vroeg.

“Dat is waar, je begon op niveau één en dan heb je natuurlijk al snel het gevoel dat je wat aan het opbouwen bent. Ik heb daar altijd erg van genoten. Hier voeg je als hoogleraar maar een klein beetje toe aan de universiteit. Ik heb erg veel moeite met die traagheid tussen idee en werkelijkheid. Ik ben geen vergader-tijger, ik ben een doener.”

Toch zit u nu hier...

“Na twaalf jaar heb ik tegen mijn vrouw gezegd: nu moeten we terug naar Nederland. Ik wil bij blijven en ik heb kritische reflectie nodig. Ik moet wel tegenspel hebben in m’n vak, dat heb ik nodig als persoon. Anders word ik te eigenwijs.”

Tekst: Martine Zuidweg

VOX Populi

Berichten uit de ondernemingsraad
van de Radboud Universiteit Nijmegen

Twee leden van de Gezamenlijke Vergadering (GV) geven hun visie op de nota Internationalisering, die ter bespreking voorlag.

> Over de grens

Machiel Karskens (OR):

Uit het concept Strategisch Plan en de nota Internationalisering blijkt dat de RU op alle fronten internationaler moet worden: meer buitenlandse studenten, docenten en onderzoekers, meer Engelstalig onderwijs, meer verblijven aan buitenlandse universiteiten en een systematische verengelsing van informatie en personeel. Overall binnen de universiteit moet goed Engels gesproken en geschreven worden. Nijmegen voegt zich in het koor van Nederlandse universiteiten dat steeds luider de Internationale aan het zingen is. Niemand maakte echt bezwaar tegen al deze plannen en goede voor-nemens. De tijd lijkt voorbij dat wij er vooral voor moesten waken dat de nationale (academische) cultuur gekoesterd werd, wat zelfs heeft geleid tot het zwak-zinnige verbod op Engelstalig onderwijs in de bachelor. Het idee dat het voor elke student nodig is om al in de bachelor enige tijd in

het buitenland te studeren is op dit punt een doorbraak. De GV had veel vragen bij de maatregelen die voorgesteld worden. Om mij tot de personele zaken te beperken: betekent de vergroting van het aandeel "buitenlandse kenniswerkers" dat zij een voorkeursbehandeling krijgen bij sollicitaties? Wat voor een taaleisen moet je aan hen stellen: uitstekende beheersing van het Nederlands, van het academisch Engels of van beide? Ligt de nadruk bij het zittend personeel op Engelse taalvaardigheid of op internationalisering? Of is dat hetzelfde?

Jaap Jaspers (USR):

Als vertegenwoordiger van de internationale studentenverenigingen was de bespreking van de nota Internationalisering voor mij extra interessant. Ik zie de nota als een terugblik op een succesvolle periode waarin grote (inhaal)slagen zijn gemaakt. Evenwel bleef de GV kritisch en in mijn ogen heerlijk progressief. Ik vond het verfrissend te zien

dat de GV sneller wil dan de betreffende nota, die op zich al ambitieus is. Voorgesteld wordt onder andere dat studies 30 EC krijgen voor Engelstalige modules in de bachelor. Dit is belangrijk om de overgang naar de (vaak Engelstalige) master te verkleinen. Ook zijn deze modules voor uitwisselingsstudenten beter toegankelijk. Daarnaast werd het invoeren van een *mobility window* geadviseerd: een roosterperiode waarin een student naar het buitenland kan gaan zonder dat dit tot studievertraging leidt. De GV plaatste enkele kanttekeningen, steunde de ambities en stelde veel vragen over het huidige beleid.

Zelf ben ik benieuwd wat uit deze nota uiteindelijk beleid wordt. We kregen namelijk ook het concept Strategisch Plan ter beoordeling, waarin deze punten nog niet voldoende tot uiting kwamen. Er leek weinig ruimte voor harde doelen, en de internationalisering van het promotie-traject kwam nauwelijks aan bod. Misschien dat het definitieve Strategisch Plan hier meer aandacht aan besteedt; internationaliseren moeten we uiteindelijk toch.

De Kolom

Maandelijks column door een OR-lid

Excellentie, Eminentie

De r is weer in de maand, dus is het tijd voor het Strategisch Plan. Universiteiten zijn druk in de weer om vast te leggen wat de koers voor de komende 5 jaar zal zijn. Wie de tijdgeest wil vatten hoeft deze plannen maar te lezen. Opvallend vaak gaat het over dezelfde thema's en aandachtspunten. Kwaliteit natuurlijk (elke vijf jaar een onsje meer), internationalisering en flexibilisering. Maar internationalisering en flexibilisering zijn slechts middelen die het hogere doel dienen. En dat doel is kwaliteit. Geen gewone kwaliteit maar topkwaliteit.

Kwaliteit heeft tegenwoordig dan ook een titel: 'excellentie'. Alle universiteiten willen excelleren door excellent onderzoek en excellent onderwijs. En daarvoor hebben ze excellente studenten, excellente docenten/onderzoekers en excellente ondersteuners nodig. Maar daar zit een probleem. Als iedereen excellent is, in ieder geval roept dat hij dat is en nastreeft, waardoor onderscheiden we ons dan nog? Daar is wel een oplossing voor. Als katholieke universiteit moeten wij niet streven naar excellentie maar naar eminentie. Wij geven eminent onderwijs en doen eminent onderzoek, allemaal al even eminent ondersteund. En als katholieke universiteit weten we natuurlijk dat een eminentie een treetje hoger in de hiërarchie staat dan een excellentie. Zo slaan we twee vliegen in een klap. We onderscheiden ons van de andere universiteiten en we profileren tegelijkertijd onze identiteit. Als dit nog even in het Strategisch Plan kan, zitten we voor de komende vijf jaar gebakken.

Henk de Jager (AbvaKabo)

Contactinformatie

VOX populi wordt u aangeboden door de Ondernemingsraad.

www.radboudnet.nl/voxpath

Brad Pitt grappiger dan ooit

De nieuwste film van Joel en Ethan Coen lijkt in niets op hun vorige film *No Country For Old Men*. *Burn After Reading* gaat eigenlijk nergens over, maar is bijzonder amusant. Met dank aan de glansrollen van George Clooney, Brad Pitt en John Malkovich.

Quizvraag: Waar was Brad Pitt op z'n leukst? (En dan grappig leuk, niet leuk als een lekker vrouwenhapje.) In *Burn After Reading*, de nieuwe film van de Coen Brothers, is hij grappiger dan ooit. Hij krijgt de lachers op zijn hand in een onwaarschijnlijke rol als stuntelende nicherige fitnessleraar met een vreselijke coupe soleil.

Goede vriend George Clooney stond al langer in het adresboekje van de gebroeders Coen. Clooney nam en kreeg de ruimte om uitgebreid te schmieren in eerdere Coen-films als *O Brother, Where Art Thou?*. Hij gaat op dezelfde voet verder in *Burn After Reading* waar zijn eerste scène meesterlijk is. Hij staat te goochelen met een toastje en geeft daarna blijk van een curieuze interesse in vloeren. Het is alsof Ethan en Joel Coen in hun nieuwste film de cast alle ruimte hebben gegeven om zelf hun rollen in te vullen. De topacteurs spelen zo losjes dat het haast improviséerd lijkt. Naast Pitt en Clooney speelt Tilda Swinton een ijskoude bitch en John Malkovich speelt tamelijk ingetogen, maar zoals gewoonlijk briljant, een alcoholistische, net ontslagen CIA-medewerker. Het verhaal van *Burn After Reading* is flinterdun. De Coens waren na hun duistere *No Country For Old Men* blinkbaar toe aan een luchtig tussendoortje. *Burn After Reading* is niets meer dan puur amusement. Het verhaal gaat over de CIA-medewerker Osbourne Cox (John Malkovich) die wordt ontslagen vanwege zijn drankprobleem. Zijn vrouw Katie (Tilda Swinton) heeft een verhouding met Harry Pfarrer (George Clooney) en neemt uiteindelijk

de benen. Per ongeluk komt geheime CIA-informatie van Cox terecht bij fitnesscentrum Hard Bodies waar Linda Litzke (Frances McDormand) en Chad Feldheimer (Brad Pitt) werken. Litzke wil de gevoelige verloren informatie voor een flink vindersloon teruggeven aan de eigenaar. Met het geld wil ze haar liposuctie en facelift betalen. Het leidt tot een reeks aan gebeurtenissen waar de privédetectives over elkaar heen tuimelen, Malkovich razend en tierend iedereen de huid volscheldt, Pitt heerlijk knullig alles fout doet, Clooney een wonderlijke machine in zijn kelder bouwt. De CIA reageert gelaten en de hoogste baas haalt de schouders maar eens op. Een moraal van het verhaal is er niet. Wat dat betreft lijkt *Burn After Reading* op een aflevering van *Seinfeld*. Amusant, hilarisch en zonder het irritante vingertje of het goedkope sentiment van al die andere sitcoms. De liefhebbers van *No Country For Old Men* hadden wellicht iets heel anders verwacht. Joel en Ethan Coen tonen zich wederom ongrijpbare filmmakers. Gelukkig maar. Het levert een buitengewoon grappige film op. /AvdH

Vanaf 30 oktober in de bioscoop

Doen&laten

Debat Populisme

“Wij, Jannen met de pet, mogen maar betalen en betalen. Terwijl hullie, de hoge heren, ervoor zorgen dat ze hun schaapjes op het droge hebben. En ondertussen zien we niks terug van al onze belastingcenten. Ja, die lui die hun handen ophouden, die krijgen genoeg. Maar de hardwerkende burger die mag alleen maar dokken. En o wee als je een keer vijf kilometer te hard rijdt, dan kun je gelijk een bak geld ophoesten terwijl ze de echte criminelen laten lopen. Nee meneer, dit land gaat naar de kloten.” Onder het prachtige Koot en Bie-motto ‘Samen voor ons eigen’ wordt er in Lux een loep gehouden boven het thema populisme. De drie RU-onderzoekers Peter van der Heiden, Tim Houwen en Bas van Stokkom gaan in discussie met Tweede Kamerlid Ronald van Raak, die de Geerten en Rita’s wekelijks aan het werk ziet. /AvdH
Donderdag 30 oktober, Lux, 19.00 uur, gratis

Film The Black Balloon

Goh, een jongen met een geestelijk gehandicapte broer en een vader in het leger wat noopt tot vele verhuizingen. Zelig voor die jongen en een goudmijn voor een sentimentele film. Maar hebben we een dergelijk thema niet al eens eerder gezien? Zeg maar liever dat het niet veel uitgekauwder kan. En in deze Australische prent wordt weinig originaliteit aan het thema toegevoegd. De jongen wordt uitgelachen vanwege zijn zielige broer, toch weet hij een leuke blondine aan de haak te slaan, maar natuurlijk gooit de broer roet in het eten waarna het eindelijk toch goed afloopt. Toni Collette speelt weer eens een moederrol en net als in *Little Miss Sunshine* zit ze uiteindelijk te klappen voor haar kinderen bij een uitvoering. Misschien dacht ze tijdens het filmen van die scene hetzelfde als het publiek dat naar de film keek: Next! /AvdH
Vanaf donderdag 30 oktober, Lux

Concert Kohfie Konnect

Amersfoort heeft heel veel niet. Wel heeft Amersfoort hele goede rappers. De besten zitten in DAC: De Amersfoortse Connectie. Voorman en succesnummer van deze groep is Jiggy Djé, die vanwege zijn originele teksten ook wel Keyser Punchline wordt genoemd. Die punchlines levert Djé vaak op de muziek van Terilekst. Samen met hem en Tenshun heeft de Keyser sinds kort de groep Kohfie Konnect opgericht, vernoemd naar een koffiehuis in Amersfoort. Het nieuwe werk van de heren is binnenkort te horen in Doornroosje. En ook Turk laat daar van zich horen. De gedoodverfde winnaar van de Grote Prijs van Nederland die voortijdig afhaakte omdat zijn manager in de jury zat. /AvdH
Vrijdag 24 oktober, Merleyn, 22:00 uur

Feest Boney M

Hij wordt volgend jaar zestig. Nog ieder weekend doet hij dansjes op muziek van Boney M. Een band waar hij lange tijd het gezicht van was, maar waar hij nooit muzikaal aan heeft bijgedragen. Het is dan ook niet zielig dat Bobby Farrell nooit rijk geworden is van Boney M. Toch vindt Farrell dat hij is genaaid door muzikaal brein Frank Farian, die professionele zangers inhuurde voor de opnames. Alsof je het op je cv zou willen hebben, nummers als *Daddy Cool* en *Rivers Of Babylon*. Farrell moet die nummers continu horen, het is de enige manier om zijn pensioengat te dichten. Dus ook in The Matrixx gaat hij weer los. /AvdH
Vrijdag 31 oktober, Matrixx, 22:00 uur, 15,- euro

Personeelsvereniging Kortingen via PV

Met het lidmaatschap van de Personeelsvereniging kan men bij 130 aangesloten leveranciers aantrekkelijke kortingen krijgen. De Personeelsvereniging stuurt haar leden iedere maand per mail een overzicht van kortingen en speciale acties. Het PV-lidmaatschap kost € 12,- per jaar. Twee jaar geldig. De geldigheid van de huidige pas loopt eind dit jaar af. Aanmelden kan via de website.

Sinterklaasfeest

De inschrijving voor het grote sinterklaasfeest is begonnen. De viering, zondag 30 november, is bedoeld voor de (klein-)kinderen van PV-leden van twee t/m acht jaar. Om mee te doen moet men lid zijn van de Personeelsvereniging. www.ru.nl/pv/organisatie/lidmaatschap

Keuzemodel Arbeidsvoorwaarden FLex

FLex, het elektronische simulatieprogramma van het Keuzemodel Arbeidsvoorwaarden is nog open t/m 31 oktober. In het keuzemodel kunnen bepaalde arbeidsvoorwaarden geruild of ingezet worden tegen andere. Zoals extra vakantie-uren, of fiscaal onbelaste doelen, bv. scholingskosten www.radboudnet.nl/flex

Nationale Rookmeldersdag

De campagne wordt op 25 oktober afgesloten met een nationale rookmelderday. Deze campagne heeft tot doel het aantal rookmelders in woningen te vergoeten. Om dit initiatief te ondersteunen stellen de Staf Calamiteiten (UMC), de bedrijfshulpverleningsorganisatie en de Arbo- en Milieudienst de medewerkers en studenten in staat om voor 5 euro een rookmelder aan te schaffen. www.rookmelders.nu

Nieuwgezicht

Naam Esther van Neerven

Leeftijd 29

Was Communicatiemedewerker bij Stichting de Vrolijkheid in Amsterdam

Is Junior Communicatiemedewerker aan de Radboud Universiteit (0,9 fte)

Sinds 1 juli 2008

Je studeerde in Nijmegen, vertrok naar Amsterdam en nu weer terug. Waarom?

“Amsterdam was leuk, maar Nijmegen is mijn stad. Toen ik uit mijn Amsterdamse appartement moest, ben ik weer hier gaan wonen. Aanvankelijk reisde ik op en neer naar mijn werk, maar dat ging me al gauw de keel uithangen. Daarom solliciteerde ik op deze vacature. Er zijn zoveel communicatiemeisjes dat ik nooit had gedacht dat ik de baan zou krijgen.”

Hoe is het om terug te zijn op het oude nest?

“Leuk, maar ook gek. De universiteit is nogal veranderd in de jaren na mijn afstuderen. Er is een compleet vernieuwde bètafaculteit uit de grond gestampt en de huidige studentenpopulatie is écht jong. Ik had gedacht dat ik er als jongwerkende nog moeiteloos tussen zou passen, maar dat valt een beetje tegen.”

Wat is de grootste uitdaging in je nieuwe baan?

“Ik vind de balans tussen voorlichting en marketing heel erg interessant. We willen studenten werven, maar we werken met een bijzonder product. We kunnen niet adverteren met schreeuwende slogans als ‘drie studies halen, twee betalen!’. We zoeken dus naar een combinatie tussen het inhoudelijke en het prikkelende.”

Wat doe je met de extra vrije tijd, nu je niet meer hoeft te pendelen?

“Ik heb net een appartement gekocht, waar veel aan opgeknapt moet worden. Met mijn twee linkerhanden kost dat nogal wat tijd. En ik wil écht gaan sporten. Ik weet alleen nog niet wat. Ik ben niet zo’n sportmens. Maar ik heb de folder van het sportcentrum al in huis, dus het begin is er!”

Algemeen

Enquête ‘Plezier in Werk’

Onderzoek Titus Brandsma Instituut i.s.m. het CNV, naar de betekenis van veranderingen in het werk. De uitkomsten worden gebruikt om een bijdrage te leveren aan meer plezier op de werkvloer. De enquête staat tot 15 december op: www.socsci.ru.nl/surveys/plezierinwerk.htm

Publieksavond Sterrenkijken

31 oktober, 19.00-21.15 uur: i.s.m. Astronomische Kring Nijmegen. Plaats: Sterrenwacht, Huygensgebouw. www.astro.ru.nl

Studentenkerk

Elke woensdag om 12.45 uur Taizégebed
26 oktober, 9.00 a.m.: Roman Cath. Mass
11.00 uur: Uit Galaten: Hans Siemerink
31 oktober, 13.00 uur: Vertrek stilte-wandeling
2 november, 9.00 a.m. Roman Cath. Mass
11.00 uur: Uit Galaten. Doopviering.
17.00 uur: Anglican Church
3 november, 19.00 uur: Herdenking overledenen universiteit
19.30 uur: Tahara, boeddh. meditatie
4 november, 18.00 uur: Crossroads meal and discussion group in English.*) Register
18.30 uur: Meditatie III.*)
20.00 uur: Meditatie IV.*)
5 november, 19.00 uur: Meditatie V.*)
6 november, 19.00 uur: Bijbel voor beginners.*)
*) aanmelden
Erasmuslaan 9.
www.ru.nl/studentenkerk

Bachelor Voorlichtingsdag

1 november, 09.30-16.00 uur: twee voorlichtingsrondes van iedere opleiding en informatiemarkt. Aanmelden via: www.ru.nl/studerenin nijmegen/voorlichting/bachelor/aanmelden

Studenten

Interfacultaire Cursus Milieu, Vrede en Duurzame Ontwikkeling

Mondiale milieuvraagstukken, cursus van 10/11 t/m 18/12 op ma en do van 13:45-15:30 uur, bestemd voor (bachelors)studenten Info: CICAM@fm.ru.nl ; 3615687. Inschrijving: via KISS.

UTN cursussen

Nederlands voor anderstaligen:

Cursussen voor (ver)gevorderde anders-taligen:

- spreekvaardigheid
- schrijfvaardigheid en grammatica
- puntjes op de i

Inschrijven via secretariaat UTN, 3612159.

Lezingen

Soeterbeek-Programma

Thomas More Lezing
24 oktober, 15.00 – 17.00 uur, lezing door Avishai Margalit, Rode Hoed, Amsterdam. www.ru.nl/sp/margalit.

Samen voor ons eigen. Populisme in de Nederlandse politiek

30 oktober, 19.30 – 22.15 uur, i.s.m. Centrum voor Ethiek en Forum voor Democratische Ontwikkeling, Plaats: LUX www.ru.nl/sp/populisme
De zin en onzin van voedings-supplementen
4 november, 12.45 uur, Mediscussie i.s.m. MFVN, Café Aesculaaf. www.ru.nl/sp/mediscussie

Symposium ‘Hoe word ik een (effectieve) professor?’

7 november, symposium ‘Hoe word ik een (effectieve) professor?’ Landelijk Netwerk Vrouwelijke Hoogleraren Plaats: Trippenhuis te Amsterdam. Inschrijven: www.lnvh.nl

Symposium Gezinsonderzoek

20 en 21 november, organisatie Institute of Family Studies, met als doel uitwisseling tussen wetenschap, beleid en praktijk. Plaats: Aula, Comeniuslaan 2. Aanmelden vóór 13 november, Informatie: congresbureau3615968 www.ru.nl/congres

Cultuur

Tentoonstelling Universiteitsbibliotheek

Twee eeuwen Nederlandse prijsbanden en –boeken. Centrale Bibliotheek (Erasmuslaan 36, -1) www.ru.nl/ubn/nieuws/tentoonstellingen

Italiaans pianorecital

1 november, 20.15 uur, D. Adornetto vertolkt de Italiaanse componisten Piccinni en Rota, daarbij Ravel, Debussy en Granados. Entree: 12,50 Euro, incl. consumptie.

PAOG-Heyendaal

PIGOR A: 29 en 30 oktober en 5 november, PIGOR B: 6, 13 en 19 november: ‘Preparatie, Interventie en Gezondheidsonderzoek bij Ongevallen en Rampen met Gevaarlijke Stoffen’. www.paogheyendaal.nl

Benoemingen

Dr.ir. W. (Wessel) Kraaij (Eindhoven, 1963) is per 15 september benoemd tot hoogleraar ‘Information filtering and aggregation’(FNWI)

Dr. F.D. (Frank) Pot (Amersfoort, 1945) is per 1 september benoemd tot hoogleraar ‘Sociale innovatie’ (FMWI).

Promoties & Oraties

28 oktober, 10.30 uur: promotie mw R.W. Thon (Med.Wet.) 'Phenotypic characterization of genetically modified mice – a multidisciplinary approach to improve implementation of phenotyping protocols'.

28 oktober, 15.30 uur: promotie mw drs. Ö. Pala-Wuyts (Man.Wet.) 'Selective Exposure to Information in the Context of Escalation of Commitment'.

29 oktober, 10.30 uur: promotie mw T. Marchenko (FNWI) 'Atoms and clusters in strong laser fields'.

29 oktober, 15.45 uur: oratie mw prof. dr. A. Fasolino (FNWI) 'Een computer voor jezelf'.

30 oktober, 13.30 uur: promotie drs. B. Hulsken (FNWI) 'STM in Liquids A scanning tunnelling microscopy exploration of the liquid-solid interface'.

30 oktober, 15.30 uur: promotie V. Kuperman (Letteren) 'Lexical Processing of Morphologically Complex Words. An information-theoretical perspective'.

31 oktober, 13.30 uur: promotie drs. F.J.J. Halbertsma (Med.Wet.) 'Ventilator Induced Lung Injury in Children in the Intensive Care: Experimental and Clinical Studies'.

31 oktober, 15.45 uur: oratie prof. mr. J.W. van de Gronden (Rechten) 'Hervormingen in een dienstbaar Europa. Over diensten, uitdagingen en Europees recht'.

3 november, 15.30 uur: promotie drs. S.S. van Berkel (FNWI) 'Thrombin Generation. Molecules and Tools'.

4 november, 15.30 uur: promotie mw drs. M. Moret-Hartman (Med.Wet.) 'Problem structuring in Health Technology Assessment. An argumentative approach to increase its usefulness'.

5 november, 13.30 uur: promotie mw ir. R. Loeb (FNWI) 'On biogeochemical processes influencing eutrophication and toxicity in riverine wetlands'.

5 november, 15.30 uur: promotie mw drs. E.D.N. Wortel (Letteren) 'Textures of Time. A study of cinematic sensations of anachronism'.

6 november, 13.30 uur: promotie mw mr. S.C. van Loon (Rechtsgeleerdheid) 'Licentieweigering als misbruik van machtspositie. Intellectuele eigendom, artikel 82 EG en de belemmering van innovatie'.

6 november, 15.30 uur: promotie drs. D.A. Koolen (Med.Wet.) 'Copy number variation and mental retardation'.

7 november, 13.30 uur: promotie mw drs. W. Kievit (Med.Wet.) 'Evaluation of new drugs in daily clinical practice: anti-TNF? in rheumatoid arthritis patients'.

7 november, 15.45 uur: oratie prof. dr. F.J. Meijboom (UMC St Radboud) 'En ze leefden nog lang en gelukkig'.

Radboud Reppen en Roeren

het verhaal in de muziek, de muziek in het verhaal

De tweede avond woensdag 5 november van het huisprogramma Radboud Reppen en Roeren staat in het teken van literatuur en muziek. Voor de liefhebbers serveert Faculty Club Huize Heyendaal vooraf een muzikale maaltijd.

Maarten-Jan Dongelmans, historicus en muziekcriticus van De Gelderlander vergelijkt Macbeth, Othello en Falstaff van Shakespeare met de gelijknamige opera's van Verdi. De Nijmeegse pianist Sebastiaan Oosthout en auteur Noud Bles brengen een semi-scènische uitvoering van Liszt voor de lichte linkerhand.

Toegang: PV-leden €7,50; studenten €5,-; niet-PV-leden € 10,-. Het diner is facultatief en kost €20,-, incl. een glas wijn. Aanmelden t/m 30 oktober o.v.v. personeels- of studentnummer via: personeelsvereniging@pvru.umcn.nl. Faculty Club Huize Heyendaal, Geert Groteplein 9 www.ru.nl/pv

Griepvaccinaties bij de AMD

Medewerkers van de universiteit kunnen op onderstaande data, voor zover het griepvaccin beschikbaar is, gratis gevaccineerd worden. Het vaccin is beperkt landelijk beschikbaar en is in eerste instantie bestemd voor de noodzakelijke vaccinaties van gezondheidszorgpersoneel van het UMC St Radboud. Als medewerkers een oproep van hun huisarts hebben gekregen, moet men de griepvaccinatie bij de huisarts halen.

Data griepvaccinaties:

- maandag 10 november van 09.00 - 11.00 uur
- woensdag 12 november van 11.00 - 12.00 uur
- vrijdag 14 november van 11.00 - 12.00 uur

Locatie: Arbo-en Milieudienst, Erasmuslaan 17.

www.ru.nl/amd

Vacatures

Kijk voor vacatures en uitgebreide informatie op: www.ru.nl/vacatures

Deze week onder meer:

- Redacteur B4U/Vox (0,8 fte)

Communicatie

- Projectmedewerker/Voorlichter Duitslandwerving (0,7 fte)

Dienst Studentenzaken

- Promovendus Geschiedenis (1,0 fte)

Faculteit der Letteren

- 2 PhD students of Cognitive Neuroscience and Neuropsychology (1,0 fte)

Faculty of Social Sciences

Voor interne vacatures, kijk op www.radboudnet.nl/vacatures

Colofon

Vox is het tweewekelijks onafhankelijk magazine van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Redactie-adres: Comeniuslaan 6. Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen. Tel: 024-3612112.

Fax: 024-3612874.

E-mail: redactie@vox.ru.nl. E-mail Vox Campus: voxcampus@vox.ru.nl

studenten: www.voxlog.nl

medewerkers: www.radboudnet.nl/vox-online

Redactie: Chris-Jan van der Heijden (hoofdredacteur), Carin Bökkerink (Vox Campus), Paul van den Broek, Anne Dohmen (eindredactie), Rob

Goossens, Marjolein Pijnappels, Martine Zuidweg

Medewerkers: Stephan L. Borggreve,

Walter Breukers, Anouk Broersma, Bregje Cobussen, Jacqueline van Dongen, Jaap Godrie, Fieke

den Hartog, Alex van der Hulst, Roel Neijts, Romy van den Nieuwenhof, Oscar Paling, Sid Schaecken,

Renée van de Schans, Ilse Schuurmans,

Teun Verberne, Ruud Vos, Ron Welters, Anna van de Weygaert

Columnisten: Mgt

Fotografie: Dick van Aalst, Bert Beelen, Duncan de Fey, Erik van 't Hullenaar, Gerard Verschooten

Illustraties: Merlijn Draisma, Miesjel van Gerwen, Ton Meijer (graphics), Michiel Vijselaar, Ruud Vos

Redactieraad: prof. dr. C.C. van Baalen, M.B.W.

ter Berg, drs. R. van den Brink, dr. E. Denessen,

S.C.W. ter Hart, prof. dr. R.S.G. Holdrinet,

W. Scholten, prof. mr. P.J.P. Tak, J. de Vos

Vormgeving en opmaak: Nies en Partners bno,

Nijmegen

Advertenties: Bureau van Vliet 023-5714745,

zandvoort@bureauvanvliet.com. Redactie Vox

024-3612112, advertentie@vox.ru.nl.

Abonnementen: Personeelsleden, studenten:

€ 25,- o.v.v. student- of personeelsnummer

Overigen: € 35,- over te maken op gironummer

2367526 t.n.v. Stg. KU Radboud Universiteit

Nijmegen Vox.

Adreswijzigingen: Abonnementenadministratie

Vox, Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen,

tel: 024 - 3615984

Druk: Thieme MediaCenter Nijmegen

Foto omslag: Erik van 't Hullenaar

Vox Campus

Mededelingen of berichten voor Vox Campus kunt u sturen naar: voxcampus@vox.ru.nl

De deadline voor het aanleveren van berichten in Vox Campus is woensdag om 14.00 uur in de week voor verschijning. De volgende Vox verschijnt op 6 november

VOXBACKSTAGE

Wat? **Broodnodig bier** na promovendicongres **Louter Letteren**
Waar? **Cultuurcafé**
Wanneer? **Donderdag 16 oktober, vanaf 16.45 uur**

De Nijmeegse alfa's voelen zich ernstig tekort gedaan door al het onderzoeksgeld dat blijft hangen in het vangnet aan de overkant van de Heijendaalseweg. Het Nijmeegse letterenvolk kibbelde hierover in een debat over de toekomst van het letterenonderzoek en dronk daarna troostende biertjes in het Cultuurcafé.

"Tuurlijk zou ik ook het medicijn tegen kanker willen ontdekken", zegt organisator **Esther Op de Beek**, "Maar literatuur is óók belangrijk voor mensen."

Taalwetenschappers **Peter, Kees** en **Lotte** vallen even stil als we hen vragen naar het vermeende minderwaardigheidscomplex onder alfa's. "Tsjaja," zegt Peter, "de alfa's wáren ooit groot, en zijn links en rechts voorbij gerend door de bèta's en de medici. Maar wat is de meerwaarde van een nieuw soort salamander boven gedichten van Anna Bijns?"

Alles is de schuld van die verdomde nerds, vinden studenten Grieks en Latijn **Sofie, Roald, Ellen** en **Evelien**. "Ik haat het als bèta's me iets willen uitleggen. Ze kunnen het niet, ik begrijp het niet en het interesseert me niet." (Ellen) "Wij jaloers op bèta's? Natuurlijk, die lui krijgen alles!" (Roald)

"Zelfs maatschappelijk respect. Wij alfa's kunnen ons onderzoek wel op een fatsoenlijke manier uitleggen, maar dan wordt weer gedacht dat onze wetenschap niks voorstelt." (Evelien) Promovendus **Miko Flohr** doet niet aan het vermorzelen van nerdbrilletjes. "Ik ben niet zo van de pessimistische school. Goed, het is knokken om geld, maar hé, dat moeten die bèta's toch ook?" De analyse van universitair hoofddocent **Mirjam Ernestus** en hoogleraar **Johan Oosterman**: "Het is de schuld van de marktwerking, alfawetenschap is gewoon niet te verkopen aan de mensen."

Voor onsamenhangende poëzie is gelukkig nog wel een markt. Al voor één fles wijn, twee chocoladeletters en een paar pintjes komen flarddichters (zie Google) **Willem Bongers** en **Dennis Dams** als letterenprozac uw depressieve debat en borrel verluchten. "Alfamannetje **Jos Joosten**, de man die letteren op de universiteit zou moeten populariseren, komt zojuist aanwandelen. "Heb ik iets gemist vandaag?" Hij wil best op de foto, maar dan moet 'ie wel eerst even zijn enorme pul bijtappen ("Ik ga toch niet vier keer lopen als het ook in één keer kan?"). Kijk, dat is nog eens een krachtig staaltje imagebuilding. Alfawetenschappers nutteloos? Het personeel van het Cultuurcafé denkt er heel anders over. Die zien iedere middag met genoeg van de polonaise vanuit het Erasmusgebouw naderen. /RN, AD

Sofie, Roald, Ellen en Evelien

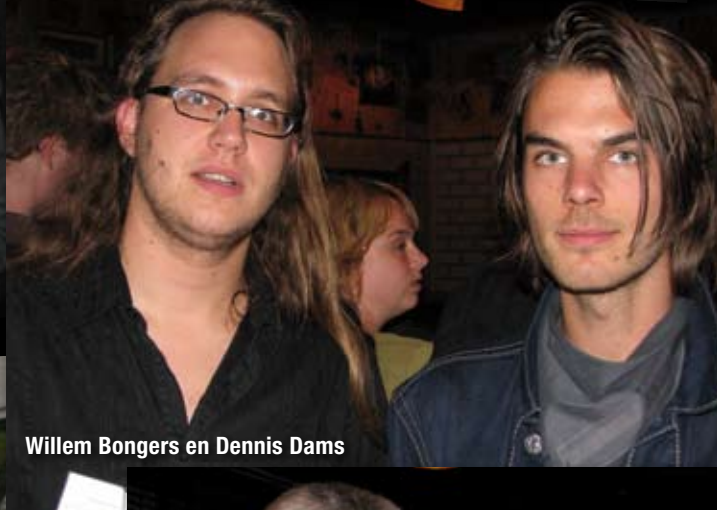
Miko Flohr

Esther Op de Beek

Kees, Peter en Lotte

Willem Bongers en Dennis Dams

Jos Joosten

Johan Oosterman en Mirjam Ernestus